

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 153 (8859)

TRST, nedelja, 30. junija 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

Stališče gospodarske komisije SKGZ o kraških rezervatih

Leta 1973 spomladi je deželna uprava pripravila načrt zakona, ki je predvideval izvršitev obvezne o ustanovitvi ustanove za upravljanje kraških rezervatov na podlagi državne zakona z dne 1. junija 1971, št. 422. Načrt zakona deželne uprave je bil vsestransko slab in so ga zato umaknili pod pritiskom splošnega protesta javnega mnenja, zlasti pa slovenskih organizacij in prizadetih kraških prebivalcev.

V začetku leta je deželna uprava na nov način pristopila k ureditvi istega vprašanja. Zdelo se je posvetovanja s političnimi in strokovnimi organizacijami, z občinskimi upravami in delno, čeprav še vedno preskromno, z zastopniki prizadetih prebivalcev. Po najnovejših vestih pripravila na podlagi pogovorov in predlogov, ki so bili izneseni na posvetovalnih srečanjih, nov načrt zakona o kraških rezervatih, v katerega bi bile vključene nekatere zahteve, ki so prisile na dan v leto 1973.

Vendar je pri vsej zadevi važno poudariti nekaj načelnih stališč, ki jih očitno deželna uprava ni upoštevala in noče upoštevati.

Misel o kraških rezervatih se je pojavila v nekaterih strokovnih in znanstvenih krogih v Trstu, predvsem na podlagi prepričanja, da je nujno ohraniti nekatere vrste flore. Iz te prvotne zamisli je zrastle načrt, ki nima več ničesar skupnega z ohranitvijo flore in delno favne, ker je bil zakon, ki ga je sprejel parlament, razširjen na vse kraške pojave, zaradi česar bi se moral tržiški in gorški Kras spremeniti v pravi muzej, ne da bi se upoštevalo gostoto naseljenosti. Zaradi tega se nam zdi, da je bil sklep o ustanovitvi kraških rezervatov prenapet, nepremišljen in da ni upošteval stvarnega stanja, to je predvsem prisotnosti in dejavnosti kraškega človeka.

Neupoštevanje stvarnosti na območju, ki je bilo izbrano za kraške rezervate, je prišlo posebno do izraza z dejstvom, da pobudniki niso upoštevali, da živijo in delajo na Krasu slovenski ljudje, ki so se zrasli pred sklepom, ne da bi bili policajski k sododoljanci. Poleg tega pobudniki kraških rezervatov sploh niso upoštevali, da so slovensko narodnostno skupnost zlasti v mestih in v bližini mest, še posebej pa na Trškem, težko in usodno prizadele najrazličnejše razlastitve, ki so do skrajnosti okrmile njeno ozemlje, in da istočasno ni prešla za to nobene odškodnine kot skupnost, razen skromnih in neustreznih odščin posameznikom.

Slovenska narodnostna skupnost ne more več razumeti in niti ne trpeti, da bi morala edina nositi na svojih plečih in na račun svojega obstoja, razvoja in eksistenčne perspektive vso breme gospodarskih, družbenih in sedaj še strokovno - znanstvenih potreb celokupnega prebivalstva, medtem ko se ji na drugi strani krajajo pravice, ki ji gredo. Njeno ozemlje, že temeljito okrnjeno, predstavlja še edini možni kapital, ki ga lahko vlagamo v lasten razvoj in pomankanju konstruktivnih ukrepov javnega in družbenega značaja. Zato bi bilo zanjo usodno, če bi se nadaljevalo po tej poti. Ustanovitve kraških rezervatov je dejansko nova oblika okrnitve njenega ozemlja in novo breme, ki bi ga morala nositi v korist vse družbe. Zato so kraški rezervati v svojem bistvu rešitev, ki ne koristi slovenski narodnostni skupnosti in se lahko spremeni, če jo hoče družba preko svojih deželnih predstavnikov vsiliti na podlagi shematičnega in v bistvu nedemokratskega preglasovanja, v dodatno breme in težko škodo za Slovenijo.

Najboljša rešitev bi bila v tem, da se določene značilnosti Krasa ohranijo na podlagi obstoječih zakonov in ne na podlagi novih zakonskih ureditev in novih ustanov, ki naj bi se pridružile že veljavnim omejitvam občinskega, urbanističnega, deželnega značaja.

V tem smislu meni gospodarska komisija Slovenske kulturno - gospodarske zveze, da bi se lahko državni zakon št. 442 z dne 1. junija 1971 pustil v veljavi, ne da bi dežela karkoli ukrepala za njegovo praktično uresničitev. Kraške pojave pri nas, ki med

drugim niso edini, saj jih je ogromno v sosednji Jugoslaviji, in lahko služijo strokovnim, znanstvenim raziskavam, pa bi zaščitili na podlagi že veljavnih državnih zakonov, urbanističnih rešitev, načrtov gorskih skupnosti in občinskih regulacijskih aktov.

V primeru pa, da bi deželna uprava z zgrešenim in krivičnim tolmačenjem demokratične dialektike brez upoštevanja pravnih demokratičnih oblik izražanja prizadetega prebivalstva pristopila k izglasovanju zakona o kraških rezervatih in k ustanovitvi ustanove o kraških rezervatih, bi morala omejiti na ta način povzročeno škodo, poleg drugega z ukrepi, ki bi do neke mere zadovoljili kraško prebivalstvo in mu omogočili razvoj s posebnim zakonom o agroturizmu, izdatnimi finančnimi in drugimi posegi ESA in ERSA, turističnih ustanov ter s podporo gostinstvu. Prav tako bi morala z določenimi javnopravnimi jamstvi popolnoma prepustiti ustanovo občinskim upravam in večjemu številu izvoljenih predstavnikov prizadetega prebivalstva. Zvedelo se je, da sestavljenci novega načrta zakona o kraških rezervatih predvidevajo do neke mere to lani izraženo zahtevo, ne upoštevajo pa zastopnikov slovenskih strokovnih organizacij, medtem ko po drugi strani še vedno vztrajajo na imenovanem predsedniku, kar vsekakor ni demokratično.

Ena načelnih zahtev lanskega letnega razprave je bila, da mora morebitna ustanova o kraških rezervatih upoštevati slovenski značaj ozemlja in da mora dosledno spoštovati dvojezičnosti in zaposlitve slovenskih ljudi in strokovnjakov. Tudi novi načrt zakona ne upošteva tega načela, razen v primeru tajnika ustanove, ki bi moral obvladati slovensko, in v primeru osebja, za katerega je znanje slovensčine prednostnega značaja za zaposlitev. Nesprejemljivo je, da ustanova tudi po novem načrtu ne bi bila obvezana poslovati tudi v slovenski.

Protesti, ki so povzročili zamrzitve lanskega načrta zakona o kraških rezervatih, so se opirali na druge številne ugotovitve. Zahteve, ki so izšle iz teh protestov so bile:

pristojnost morebitne ustanove bi morala biti omejena na zaščito določenih in omejenih značilnosti, ostale pristojnosti naj bi se prepustile ostalim področnim javnopravnim organom;

ustanova ne bi smela odločati v svojih omejenih pristojnostih na strokovnoznanstvenem področju izven začrtanega ozemlja;

ustanova naj ne prepoveduje tradicionalnih dejavnosti kraškega prebivalca;

ustanova naj ne poostri že obstoječih omejitev lastniških pravic;

ustanova nima razlastitvenih pravic;

ustanova naj plača primerno odškodnino za vsakršno motenje posesti in lastnine;

področja, ki naj jih upravlja ustanova, naj bodo čim ožja in naj omogočajo tradicionalne dejavnosti.

Kot se je zvedelo so vse zahteve prišle le malo v poštev v izhodiščih novega načrta zakona, ki ga pripravlja deželna uprava.

Območje dejavnosti načrtovalne ustanove naj bi po tej zamisli ostalo enako kot lani. Predvideva se, da bo ustanova skrbela za zaščito in ovrredno temje kraških značilnosti tudi izven začrtanih območij, kar bi pomenilo močno omejitev tradicionalnih dejavnosti, čeprav nameravajo osnovati štirinamesto treh kategorij rezervatov. Od navedenih zahtev sta bili v bistvu sprejeti le odprava

va kakršnekoli oblike razlastitve in uvedba odškodnin, kar potrjujejo nekatere časopisne vesti.

Gospodarska komisija SKGZ izraža svojo zaskrbljenost nad vestmi, ki krožijo o novem načrtu zakona o kraških rezervatih. Sprito tega ponovno poudarja, da so že v veljavi vse zakonske in upravne določbe, s katerimi se lahko z dobro voljo in izdelanimi načrti učinkoviteje zaščitijo značilnosti Krasa, ne da bi bila potrebna ustanovitev posebnega telesa. Vsekakor pa mora vsak korak k zaščiti Krasa v tej ali drugi obliki upoštevati zahteve kraškega prebivalstva, ki so v glavnem zajete v pričujočem dokumentu. Zavrnitev teh zahtev bi povzročila nov val protestov prizadetega prebivalstva in nasprotovanje nameranim ukrepom, ki bi predstavljali le nadaljevanje stare politike v škodo narodnega ozemlja Slovenec.

GOSPODARSKA KOMISIJA
SLOVENSKE
KULTURNO - GOSPODARSKE
ZVEZE

Nixon in Brežnjevi v Simferopolu, od koder sta z avtomobilom odšla v Oreando ob Črnem morju

ZAČETEK IZVAJANJA VLADNEGA NAČRTA O PODRAŽITVI POTROŠNEGA BLAGA

Prvega julija sladkor dražji za 100 lir kg

Medministrski odbor za cene je sklenil podražiti tudi naravni plin v jeklenkah - Kmalu podražitev bencina, plina, električnega toka in prevoznih tarif

RIM, 29. — Komaj je poslanska zbornica z večino glasov strank leve sredine potrdila zaupnico Rumorjevi vladi in gospodarsko politiko, ki jo je Rumor napovedal, že so sklenili, da se bo sladkor s 1. julijem podražil za 100 lir kg, ali za skoraj 40 odstotkov. Obenem se bo s 1. julijem podražil tudi naravni plin v jeklenkah. 10 kilogramov plina bo od 1. julija stalo 2.600 lir, medtem ko sedaj stane 2.200 lir. Z začetkom prihodnjega meseca se bodo podražili tudi nekateri petrolejski proizvodi, med njimi nafta, ki jo uporablja kemična industrija in ki bo stala 84.890 lir za tono.

Te podražitve so bile določene na današnji seji izvršnega odbora medministrskega odbora za cene. Na seji so tudi sklenili, da bodo od 1. julija naprej vključili v seznam upravno nadzorovanih cen vse nafine proizvode. Do sedaj je medministrski odbor za cene lahko odločal samo o ceni bencina, plinskega olja in gorilnega olja za ogrevanje.

Ministrstvo za industrijo je danes v zvezi s podražitvijo sladkorja za 100 lir kg pojasnilo, da bodo od teh 100 lir, 63 lir namenili pridelovalcem sladkorne pese, 30 lir industriji sladkorja, ostalih 7 lir pa odpadne na obdavčitev IVA.

Ministrstvo se tudi izgovarja, da je bila podražitev sladkorja nujna, češ da ceno sladkorja določajo organi gospodarske skupnosti vsako leto 1. julija. Obenem pa ugotavlja, da Italija sedaj ne pridela dovolj sladkorja za notranjo uporabo. Cene sladkorja na svetovnem trgu pa so znatno narasle. Vse to povzroča, da je na evropskem trgu danes pomankanje sladkorja. Poleg tega, pravi ministrstvo za industrijo, je bila Italija primorana podražiti sladkor zaradi razvrednotenja lire.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Podražitev sladkorja je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni v enem letu 3.000 milijard lir, podvojila obdavčitev IVA na sladkor, ki je danes obdavčen za 6 odstotkov, tako da bo obdavčen za 12 odstotkov. Razumljivo je torej, da se bo dražnja v prihodnjih mesecih še povečala in da bo zajela skoraj vse potrošno blago.

Ministrstvo za industrijo je še prvi ukrep, ki stopi v veljavo 1. julija. Vlada pripravlja nove ukrepe za podražitev bencina, električnega toka, plina, vode in povzajanje tarif javnih prevozov. Poleg tega bo vlada v okviru svojega načrta, da zagotovi državni blagajni

OB ZAKLJUČKU
ŠOLSKEGA LETA

S pismeno nalogo v slovenščini se bodo začeli v torek, 2. julija, zrelostni izpiti na višjih srednjih šolah. Za slovenske maturante s Tržaškega in Goriskega, bodo zrelostni izpiti, kot vsako leto, v Trstu. Skupno se je prijavilo 97 kandidatov, in sicer 27 na učiteljsko, 38 na trgovsko tehnični zavodu ali trgoški akademiji, 15 na klasičnem liceju in 23 na znanstvenem liceju.

Kot smo že poročali, so te dni opravili zaključne izpite na srednjih šolah na Tržaškem skupno 204 dijakov. Tako so dokončali šolsko obveznost in se bodo lahko vpisali na višje srednje šole, drugi pa bodo čakali na zaposlitev in strokovno usposabljanje za poklice, ki si ga bodo izbrali. Pri tem so slovenski dijaki prizadeti in diskriminirani, ker nimajo še možnosti za nadaljnjo strokovno izobrazbo v materinem jeziku, saj ni še nobene znake o ustanovitvi slovenskega industrijskega tehničnega zavoda, prav tako pa ne bo v prihodnjem šolskem letu zagotovljen 4. razred poklicne šole za industrijo in obrt. Tako so namreč te dni sporeli iz Rima. To je huda krivica, vprašanje, ki terja jasen odgovor. Na tej šoli je izpit uspešno opravilo zaključne izpiti 14 dijakov, in sicer 6 fantov in 8 deklet.

Deželna komisija za slovensko šolstvo, ki jo določa zakon Belci - Škerk, bi morala razpravljati in zavzeti odločno stališče tudi o tem vprašanju. Nikakor ne smemo čakati na začetek prihodnjega šolskega leta.

Prav tako se morajo pristojne šolske oblasti in omenjena komisija pravočasno zavzeti, da bo ministrstvo za javno vzgojo dodelilo zadostno število novih učnih moči za prihodnje šolsko leto, na osnovnih šolah, tako kot je predlagalo šolsko skrbništvo.

Kot smo že opozorjali, se je v petek, 28. junija, zaključilo na osnovnih šolah vpisovanje otrok. Naše starše, zlasti tiste, ki niso še opravili svoje dolžnosti, pa tudi tiste, ki so svoja otroka vpisali v tujo šolo, opozarjamo, da lahko še popravijo svoje napake. Lahko še vpišejo, ali prepišejo svojega otroka na slovensko šolo. To lahko opravijo na didaktičnem ravnanstvu svojega šolskega okoliša. Didaktična ravnanstva bodo namreč odprta tudi med poletnimi in bodo sprejemala vpiše.

Vsem znanec in kolegom, ki so mi izkazali - mnogi tudi pisмено - svojo kolegalno in humanitarno solidarnost ter obdoli avtoritativno postopanje oblastnikov, se tem najlepše zahvaljujem. Letos poteka štirideseto leto, odkar službujem med srednjošolsko mladino, od tega 29 let v Trstu, od prvih sprejemnih izpitov na prvi slovenski srednji šoli v Trstu v jeseni 1945 do danes. V tem letu obilnih nadevov proklamiranih v predloženih slovenskih šol na slovensko šolo, da bi se končno nehal avtoritaristični, avtoritativni odnos šolskih oblastnikov do podrejenih vzgojiteljev slovenske mladine, saj so slovenski šolniki - posebno starejši - še vedno najbolj zapostavljena in poniževana kategorija državnih uradnikov.

prof. Svetko Škok

Ponovna zahteva združenja staršev in drugih ustanov

Openci zahtevajo poimenovanje
osnovne šole po pisatelju Bevk

Ker je Bevk umrl pred manj kot desetimi leti, je potrebno dovoljenje notranjega ministrstva, ki ga predvideva zakon iz leta 1927

Pred časom (PD, 7. aprila 1974) smo poročali o prošnji Odbora staršev osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Opčinah, prosvetnega društva Tabor, Finžgarjevega doma in športnega društva Polet, ki so poslali ministrstvu za šolstvo, odborništvu za šolstvo Tržaške občine in tržaškemu šolskemu skrbništvu pismo, s katerim izražajo nezadovoljstvo, ker so pristojne oblasti zavrnile predlog o poimenovanju openske osnovne šole po pisatelju Francetu Bevku.

Šolsko skrbništvo je prejšnji mesec sporočilo omenjenim ustanovam in didaktičnemu ravnanstvu openske slovenske šole, da je o tem vprašanju obvestilo vladnega komisarja in da je prejel odgovor, da so nastale težave, ker je Bevk umrl pred manj kot desetimi leti in je torej potrebno posebno dovoljenje notranjega ministra, ki jo predvideva zakon št. 1188 z dne 23. junija 1927 (!). Generalni vladni komisariat je zagotovil, da bo zabil za to dovoljenje.

Združenje staršev se je zahvalilo za to pojasnilo in ponovno zaprosilo šolsko skrbništvo, da bi res storilo vse, kar je v njegovi moči, da bi čimprej ugodno rešili vprašanje poimenovanja osnovne šole na Opčinah.

Praznik Unità
na pomolu Pescheria

Na pomolu Pescheria bo danes ob 10.30 v okviru praznika Unità okrogla miza o problemih pristanika in prevozu v Furlaniji. Julijski krajini. Na kraju so tudi koseci specialitete in domačin vinom. Včeraj je zaradi slabega vremena odpadel nas

NOCOJ OPOLNOČI ZAKLJUČEK PRIREDITVE

Tržaški mednarodni velesejem
še danes na voljo obiskovalcem

Medtem se že pripravlja specializirana razstava «Tecnomar 74», ki bo v istih prostorih od 8. do 13. septembra

Nocoj ob 24. uri se bo zaključil 26. mednarodni tržaški velesejem. Čeprav se uradni podatki o obisku šele zbirajo, lahko že danes zapisemo, da je letošnja prireditve dosegla zadovoljiv uspeh. Kljub omejenemu poslovnemu urniku (ob delavnikih je bil sejem dostopen občinstvu samo v poznih popoldanskih in večernih urah) in dejstvu, ki je skoraj vsak dan imel prireditve, je bilo na sejmščini ves čas živahno. Razstava je bila letos kakor znano namenjena predvsem potrošnem blagu, saj so številna velika podjetja, zlasti iz industrijskega področja, napovedala svoje sodelovanje raje na specializirani razstavi «Tecnomar 74», ki bo na sporedu v istih prostorih od 8. do 13. septembra letos; to pa je priključilo na sejmščino večje število potrošnikov, ki so v paviljonih našli marsikaj koristnega za svoje trenutne in trajnejše potrebe.

Sejem je doživel uspeh tudi kar zadeva število razstavljalcev. Teh je bilo namreč 1.194, od tega 463 iz tujine. Uradno prisotnih je bilo enajst držav, od tega pet iz Evrope (Jugoslavija, Avstrija, Zahodna Nemčija, Poljska in Portugalska), pet iz Afrike (Burundi, Ljudska republika Kongo, Gana, Somalija in Uganda), ena pa iz južne Amerike (Brazilija). Poleg tega so bile neuradno prisotne še številne druge države, tako da so razstavljalci skupno zastopali 28 držav.

Med tujimi razstavljalci je bilo po mnenju obiskovalcev najbolj okusno urejena in hkrati tudi najbolj zanimiva kolektivna razstava jugoslovanskih podjetij v Palaci narjov. Tu je bilo obiskovalcem na voljo poleg praktičnih informacij o proizvodnji prisotnih podjetij tudi obilo turistične materiala, posebej pa velja omeniti razstavo knjig in drugih publikacij slovenskih založb, pri kateri sta sodelovala tudi Založništvo tržaškega tiska in Slovenska knjigarna. Tri vodilna podjetja iz Jugoslavije, so razstavljalca pohvalno v okviru mednarodne in lesne razstave, podjetje Kras iz Sežane pa je v Gastronomskem centru ponudilo obiskovalcem tradicionalne specialitete in izorane pijače.

V zvezi s sodelovanjem Jugoslavije na letošnjem sejmu velja omeniti obisk večjega gospodarskega odposlanca ob «jugoslovanskem dnevu», ki je bil na sporedu 19. junija, kateremu je načeloval jugoslovanski ambasador v Rimu Miša Pavičević. Isti dan je bilo na trgovskih zbornicah skupno zasedanje italijanskih in jugoslovanskih gospodarstvenikov, ki so v zvezi s prejšnjimi poročili vprašali o skupnega interesa s področji medsebojne trgovinske menjave in industrijsko-tehnične sodelovanja.

O poteku specializiranih prireditev, ki so spremljale razstavo, smo sproti poročali v našem dnevniku. Poleg tradicionalnih dnevo o kavi, o Jesu in o afriških izdelkih iz skupine EAMA, so bile letos na sporedu posebne poudarke na primer studijsko srečanje o gospodarskih stikih s Kitajsko, Mednarodni dan o prehrani in 2. zasedanje o jedrski energiji, na katerem so strokovnjaki razpravljali o izjemno aktualni temi sodobnega izkoriščanja jedrske energije za pogon elektrarn. Vse te spremne pri-

reditve so doživele velik uspeh, ki bi bil lahko še večji, če bi se odvijale v primernih prostorih. Na sejmščini ni prave kongresne dvorane, tako da so bila nekatera srečanja v prostorih trgovske zbornice, srečanje o jedrski energiji pa pri Mednarodnem centru za teoretsko fiziko. Uprava tržaškega velesejma se že leta trudi, da bi dosegla preemestitev sejmšča v Barkovlje in da bi si hkrati priskrbelo ustrezno kongresno palačo. Potek letošnjih strokovnih srečanj je potrdil, da se z dobro voljo sicer lahko marsikaj doseže, za večjo uveljavitev na tem področju pa ni mogoče računati le na razstavišču pri Montebellu oziroma na gostoljubje raznih poslovnih ali znanstvenih ustanov.

Iz večerjšnjega sejemске kronike naj zabeležimo umestitev, v okvi-

ru posvetovanja o človeški prehrani v prvih letih življenja, posebne stalnega odbora pod naslovom «Evropska družba za prehrabno gastroenterologijo», ki bo imel stalen sedež v Trstu in ki ga sestavljajo strokovnjaki prof. Nordio za Italijo, prof. Linguist za Švedsko, prof. Rey za Francijo, prof. Visa-korpi za Finsko, prof. Hadorn za Švico, prof. Schmidt za Zahodno Nemčijo ter prof. Wolf in dr. Lloydova za Veliko Britanijo.

Odbor je takoj po umestitvi izdelal program bodočega dela in v tem okviru nakazal pet glavnih točk: terminologija prehrane, sestava prehranskih proizvodov, izdelava predlogov za starše in industrijske s področja prehrane, zdravstveno izobraževanje in prodaja dietetičnih izdelkov.

OB PRVEM PRAZNIČNEM KONCU TEDNA V LETOŠNJEM POLETJU

Z dežjem so šli po vodi
načrti mnogih Tržačanov

Kljub dežju je bil živahen promet na mejnih prehodih - Rekorden obisk Tržaškega velesejma

Izredno slabo vreme je pokvarilo prvi praznični konec tedna letošnjega poletja. Marsikdo je za večerj in danes načrtoval dvodnevni izlet ali kopanje, a je moral spremeniti te načrte. Včeraj je ves dan lilo in nekaj vmesnih premorov ni dalo upati, da se bo vreme izboljšalo. Tako se ne bomo zmogli, če rečemo, da so lepi načrti zaradi dežja za marsikoga splavali... po vodi.

Kljub temu pa je bil promet na cestah naše pokrajine zelo živahen. Greča je bila predvsem na mejnih prehodih z Jugoslavijo. Vrste so bile najdaljše na Pesku, kjer je ves dan čakalo na prehod mnogo avtomobilov; v času, ko je bil promet najgostejši, je bila vrsta dolga približno en kilometer. Čez ta mejni prehod je šlo mnogo Italijanov in Nemcev. Zabeležili so tudi kakih 50 avtomobilov: največ je bilo italijanskih, pa tudi nekaj nemških in avstrijskih. Pri škofijah je bil promet najgostejši, a ker pa je ta prehod večji, ni bilo treba tako dolgo stati v vrsti, saj je vozilo vzporedno pet vrst avtomobilov. Pri škofijah je zapustilo Italijo mnogo Tržačanov, precej pa je bilo tudi Nemcev in Avstrijcev. Drugačnija pa je bila slika pri Fernetičih, kjer je bila velika večina avtomobilov, ki so prešli mejo, italijanskih. Od teh je bilo le nekaj Tržačanov, mnogo pa je bilo izletnikov iz notranjosti Italije, ki so se ob tem koncu tedna napotili za dva dni na izlet v Jugoslavijo.

Kaj pa Tržačani? Mestne ulice so bile skoraj povsem prazne, prebivalci pa so napolnili skoraj vse gostilne in restavracije. Zadovoljiv je bil obisk tudi v gostinlah v tržaški okolici, medtem ko so se opokili prireditelji praznikov na prostem, ki jim je dež preprečil večji obisk. Za konec pa naj še povemo, da si je mnogo Tržačanov ogledalo velesejem, kjer so včeraj zabeležili rekorden obisk.

● Danes se bo v krožku «Pečara» v Kolonji nadaljeval praznik Unità. Na sporedu je predvajanje filmov o berlinskem festivalu in o 1. maju v Trstu, dalje razstava otroških risb in razstavi o Čilu in 50-letnici Unità.

Poletni urnik
bencinskih črpalk

Jutri bo stopil v veljavo poletni urnik bencinskih črpalk. Črpalke bo-

27. t.m. je na tržaški univerzi z oddelkom psihologije in tezo iz psihologije - leposlovnih ved MAJDA GUSTIN por. COLJA

Novi doktorici iskreno čestita PD «Kraški dom» iz Repentabre.

Vabilo

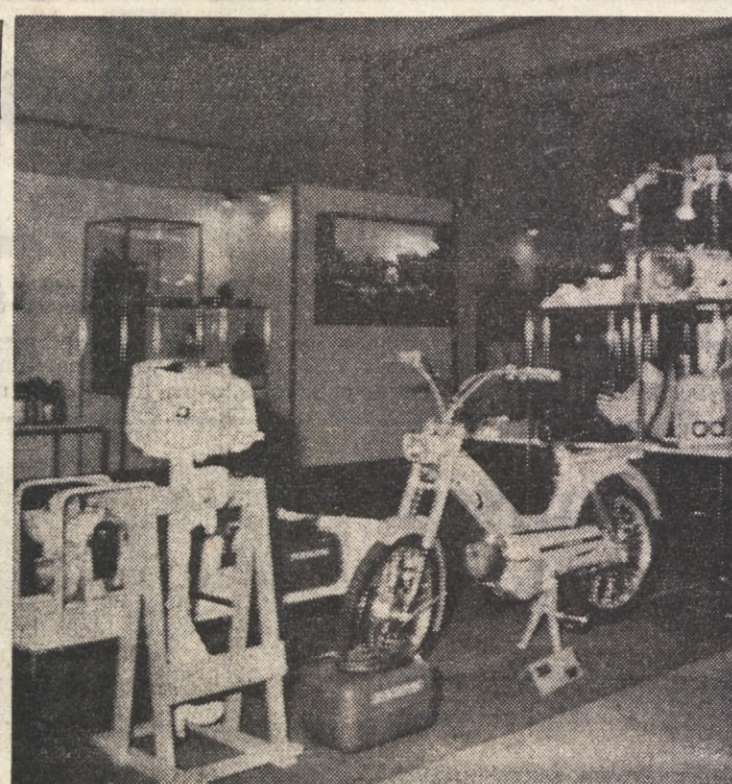
Cenjeno občinstvo vabimo na ogled raznih jugoslovanskih proizvodov za osebno potrošnjo, kateri bodo razstavljeni na

26. MEDNARODNEM TRŽAŠKEM VELESEJMU

še danes, 30. junija 1974

- V Palaci narodov: prehranski proizvodi, tekstilni in kožni izdelki, okrasni predmeti, izdelki ljudske umetnosti, kristal, knjižni sejem, itd.
- Na lesni razstavi: pohištvo
- Naše gastronomske specialitete, vina in druge pijače so Vam na razpolago v gastronomskem parku

Organizacijski odbor
za tržaški velesejem 1974
gospodarskih zbornic SRS in SRH

Še danes do 24. ure bomo lahko obiskali tržaški velesejem in se zadržali v njegovih številnih paviljonih. Ena izmed najbolj zanimivih in okusno urejenih razstav je kolektivni prikaz jugoslovanskih podjetij v Palaci narodov (na sliki)

VAŽNO OBVESTILO
ZA PROFESORJE
NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Deželni višji šolski skrbnik je sporočil tajništvo Sindikata slovenske šole, da je prosvetno ministrstvo po členu 4 zakona z dne 22. decembra 1973 št. 32 izdalo posebno uredbu, po kateri bodo prešli v stalni stalež na slovenskih šolah habilitirani profesorji. Uredbo so poslali računskemu dvoru za predpisano registracijo.

● V torek ob 21. uri bo v Prosvetnem domu v Trebach sestanek članov krajeve sekcije KPI «Zorko Kralj». Razpravljali bodo o organizaciji praznika komunističnega tiska, ki bo sredi julija.

Včeraj-danes

Danes, NEDELJA, 30. junija
EMILIA
Sonce vzhaja ob 5.19 in zahaja ob 20.58 — Dolžina dneva 15.39 — Luna vzhaja ob 17.33 in zahaja ob 2.02.
Jutri, PONEDELJEK, 1. julija
BOGOSLAV

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23.2 stopinje, najnižja 16.2, ob 19. uri 16.5 stopinje, zračni pritisk 1009 mb, pada, veter 9 km severo-vzhodni, dežja je padlo 14 mm, vlaga 93-odstotna, nebo 8 desetink pooblačeno, morje razbisteno, temperatura morja 21,7 stopinje.

OKLIC: pleskar Silverio Conte in bolničarka Clara Zannoni, zoboteknik Fabio Uicigrin in trg. pomočnica Caterina Toffoli, uradnik Marino Gaborin in uradnica Vilma Belletti, žerjavar Mario Micheluzzi in gospodinja Romana Degrassi, uradnik Guido Zinchelli in delavka Renata Pilat, mehanik Alessandro Ban in uradnica Clelia Lacota, uradnik dr. Francesco Gabbriellini in učiteljica dr. Marina Ruan, zaprisedeni stražnik Aldo Bianchi in delavka Patrizia Alvahado, mehanik Edi Crevatin in delavka Marina Benvenuti, delavec Federico Jerman in delavka Ana Zgajnar, uradnik Carmela Lacerenza, delavec Aldo Argenti in gospodinja Giustina Trisciuzzi, pristanik Marino Valmarin in trg. pomočnica Tiziana Gardel, mehanik Roberto Bacchia in hišna pomočnica Maria Zigante, mehanik Mario Florean in vrtnarica Patrizia Tenente, železničar Paolo Colombin in uradnica Maria Pia Ciccarelli, delavec Bru-

ZARADI CIGARETNEGA OGORKA ALI ISKRE

Silovit požar včeraj uničil
skladišče «Veneziani-Zonca»

Nad tri milijone lir škoda

V dopoldanskih urah malo pred 11. uro je v tovarni barv «Veneziani-Zonca» v industrijski coni izbruhnil silovit požar, ki je uničil skladišče, v katerem hranijo alkohol, razne smole, čipice, oblike delavcev in drug material. Po prvih ocenah škoda presega tri milijone lir.

Požar je izbruhnil iz neznanih razlogov v majhni stavbi, ki je precej oddaljena od glavnega posloja, zaradi česar ga plameni niso zajeli. Dim se je začel dvigati iz stavbe kmalu po 10. uri, vendar ga čuvaj ni pravočasno opazil. Ko so plameni še uničili stredo in zidovje, je poklical gasilce, ki so

prihiteli s tremi motornimi brizgalnicami in gasili pod vodstvom tajnika Lofana in podčastnikov Tip-porja. Godine in Sidottija vse do poldneva.

V skladišču ni električne napeljave, zato so takoj izključili možnost kratkega stika. Po mnenju gasilcev je požar izbruhnil zaradi cil-livnega požara, ki je prišel iz pod-podjetja, 35-letni Emilio Rossi, izključil tudi to možnost, ker je po njegovem prepovedano kaditi. Po njegovem mnenju naj bi bil vzrok požara iskra, ki je prišla z vetro-m dar ga čuvaj ni pravočasno opazil. Ko so plameni še uničili stredo in zidovje, je poklical gasilce, ki so

Poskus samomora

Včeraj dopoldne je poskusila izvršiti samomor 68-letna Rosa Tonetti. Skočila je z okna spalnice v četrtem nadstropju na Trgu Ospedale 2. Padla je na balkon stanovanja v prvem nadstropju, kjer pa ni bilo nikogar doma. Zato so morali po pomoč mimosiditi primarij klinike za patološko kirurgijo prof. Leggeri. Žensko so nato odpeljali v bližnjo bolnišnico, kjer so jo sprejeli s strogo pridržano prognozo v ortopedskem oddelku.

V jami pri Briščiških
je padla po stopnicah

Potovanje v naše kraje se je slabo zaključilo za 61-letno Anno Mario Saffoncin por. Tiberti iz Rima. Sestro si je šla ogledat jamo v Briščiških, na stopnicah je zdrsnila tako, da je padla in si zlomila levi gleženj, desnega pa si je izpahnila.

Morali so poseči openski gasilci, da so žensko prenesli na površje, kjer so jo naložili na rešilni avto in jo odpeljali v bolnišnico. Zdraviti se bo morala vsaj dva meseca.

Ansambel «TAIMS» priredi danes, 30. junija 1974, ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah

VESEL SLOVENSKI
POPOLDAN

Nastopajo: mladi solisti
ansambel «Galeb»
dekliska
pevska skupina
ansambel «TAIMS»
Deloval bo bife z okusnimi čevapčici, kotoletami, klobasami na žaru in pristno domačo kapljico!
Ob lepem vremenu bo del sporeda na prostem
Ne zamudite!

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST - UL. F. FILZI 10 - TEL. 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
28. junija 1974

Ameriški dolar	650.—
Funt sterling	1573.—
Švicaški frank	215.90
Francoski frank	133.50
Nemška marka	253.—
Avstrijski šiling	25.35
Dinari debeli	43.—
drobni	43.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO

Bon-Pas Arredamento

POGRINJALA — ODEJE
PREPROGE — ZAVESE

UL. C. Battisti, 14 — tel. 62917
TRST

NASPROTI VELEBLAGOVNICE
STAND

V času tržaškega velesejma do
30. junija nudimo posebne popuste

BIRME 1974

Presenetljivo velika izbira UR in
ZLATINE — ZLATO 18/750‰
— Velika izbira ur SEIKO —
Posebni popusti.

Urarna in zlatarna
LAURENTI

Trst - Trieste, Largo Santorio 4

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Ci-polla, UL. Belpoggio 4; Ali due Lucci, UL. Giannaccia 44.

GNOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Dott. Gmeiner, UL. Giulia 14; Man-zoni, Largo Sonnino 4; INAM, Al Cedro, Trg Oberdan 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljuneč (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Pro-sek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 200-197); Zav-lje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

+ Razna obvestila

SPDT obvešča udeležence natečajev razpisanih ob priliki praznovanja 70-letnice društva, da lahko dvignje svoja dela v uradu ZSSD, UL. Geppa 9, najkasneje do 5. julija.

JOŽEFA SKAPIN

iz Tabra pri Vrabčah

Po pogrebu sporočamo žalostno vest sestre in nečaki z družinami. Obenem se zahvaljujemo č. g. župniku iz Štjake, vsem sosedom in prijateljem, ki so nam tako požrtvovalno pomagali v tem težkem trenutku ter vsem, ki so jo sprejeli na zadnji poti.

Družine Počkar, Krassna, Merlak, Pi-pan, Skapin in Renata z družino Sedej

Trst, Tabor, 30. junija 1974

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so sprejeli na zadnji poti našega dragega

SREČKA ŠTURMANA

Posebna zahvala pevskega zboru «Slavec», godbi na pihala iz Ricmanj, č. g. župniku, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali ob tem bridkem trenutku.

Zaljubljeni sorodniki

Ricmanje, 30. junija 1974

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

MARIJE ŠKABAR roj. RAUBAR

Posebna zahvala č. g. župniku, sorodnikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo sprejeli k večnemu počitku.

Družine Škabar, Rehar, Sosič, Malalan in Hrovatin

Veliki Repon, 30. junija 1974

03 PRAZNIKU VINA IN RIB V KRIŽU

Na pokrajini obstaja urad za kmetijstvo
ki pa je vedno zaprt in sploh ne delujeKdo in kdaj bo uredil poljske poti v bregu? - Zamisel o posvetovanju
Področni načrt Kmečke zveze in obljube predsednika ustanove ERSa

Kot smo že poročali, se je z odprtjem razstave domačih vin v petek popoldne začel v križu praznik vina in rib, ki vsako leto privabi lepo število gostov iz mesta in s podeželja. Škoda, da letošnja nagaja deževno vreme, a kdor pa ima rad ribe in domače vino, ga to ne moti.

Praznik vina in rib organizira Konzorcij pridelovalcev vina, ki vsako leto ob tej priložnosti opozarja občinsko upravo na nujne probleme, ki se tičejo vasi, še posebej pa vinogradnikov. Tako je tudi v petek predsednik konzorcija Miro Sedmak v svojem kratkem pozdravnem nagovoru ponovno opozoril občinske upravitelje na vprašanje šole in poljskih poti. Omenil je lanski obisk župana in njegove obljube, ki pa se niso uresničile.

Kakor smo že večkrat pisali v našem listu, in je to izrecno poudaril tudi Miro Sedmak, delajo velike preglavice in otežkočajo delo vinogradnikov strme, ozke in zapuščene poti, ki peljejo v vinograde.

Občinski odbornik dr. Rafko Dolhar je povedal, da je že izdelan načrt za prvo poljsko pot (v bregu pod Kontovelom), da je bil v ta namen dodeljen delni prispevek 22 mil. lir, da pa je morala tržaška občinska uprava odkloniti ta prispevek, ker lastniki zemljišč, po katerih bi speljali pot, niso hoteli brezplačno odstopiti nekaj metrov zemlje. Za drugo pot, ki bi povezovala prosek in kriški breg je bil izdelan maksimalni načrt, ki pa leži v predalih občinske uprave, ker se zdi, da temu načrtu nasprotujejo nekateri lastniki, ki hočejo drugačno traso. Tako je običajno vse na mrtvi točki. Verjetno gre tudi za pomanjkanje koordinacije med tržaško občino in deželno upravo, ker tržaška občina še nima ustreznega urada za kmetijstvo. Zato je dr. Dolhar priporočil vodstvu konzorcija, naj čimprej da pobudo za okroglo mizo ali posvetovanje med zastopniki občine, kmetijskega nadzornišva in pokrajine ter domačimi vinogradniki.

Zamisel o posvetovanju glede poljskih poti, in ne samo o tem, je vsekakor dobra, toda ta primer nas sili, da javnost ter pri-

Omenimo naj še to, da je Kmečka zveza že leta 1968 izdelala in predložila pristojnim organom svoj študijo in področni načrt za razvprašanje poljskih poti. Prav tako se še spominjamo obiska in lepih obljub predsednika deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSa, toda bile so to le besede, besede...

Pri pokrajinski upravi, obstaja, kakor nam je znano, urad za kmetijstvo, ki ga vodi Ugo Orlando. Toda ta urad sploh ne deluje. Kmetje, ki prihajajo na pokrajino v ta urad, ne najdejo v njem nikdar nikogar. Ali je to neka dobro plačana «sine cura»? Predsedstvo pokrajine bi moralo vsaj kakor pojasniti in urediti to zadevo. Tak urad bi lahko opravljal važno delo, potrebno pa je, da kdor ga vodi, pozna tukajšnje kmetijsko problematiko in obvlada slovenščino.

ODBOR

V sredo so v Gabrovcu podelili priznanja in nagrade najboljšim vinogradnikom zgoniške občine, ki so razstavljali svoj vinski pridelek na 10. razstavi domačih vin v Zgoniku. Na sliki: nagradenci

IZREDNO KRITIČNO FINANČNO STANJE TRŽAŠKE POKRAJINE

Razne javne ustanove dolgujejo
pokrajini 3.756.000.000 lir

Resolucija za čimprejšnjo ustanovitev pokrajinskega konzorcija za prevoze

Ena izmed osrednjih točk petkove seje tržaškega pokrajinskega sveta je bila odobritev resolucije v zvezi s kritičnim finančnim stanjem pokrajinske uprave.

Glavni razlog perečega finančnega stanja so dolgi, ki jih imajo druge ustanove do tržaške pokrajine. Teh dolgov je za 3 milijarde 756 milijonov lir in so tako razdeljeni: pokrajina je anticipirala tržaški glavni bolnišnici 2.400.000.000 lir; na račun okolicišnih občin je izplačala 8 milijonov v letu 1972, 140 milijonov lanskega leta in 38 milijonov v prvih šestih mesecih letošnjega leta. ONMI dolguje pokrajini 135.000.000 lir, zakladno ministrstvo 543 milijonov lir, ministrstvo za zdravstvo pa 492 milijonov lir. Od vseh teh dolgov je v zadnjem času le ONMI plačal 90 milijonov in s tem omogočil pokrajini, da krije tekoče stroške. Po zadnjih vladnih omejitvah kreditov namreč pokrajina ne more več najemati večjih posojil pri bančnih zavodih.

V zvezi s tem vprašanjem je pokrajinski svet soglasno odobril resolucijo, v kateri najprej ugotavlja kritično finančno stanje, nad katerim izraža zaskrbljenost, ker ne omogoča izvedbe načrta javnih del posameznih krajevnih ustanov. Zato pokrajinski svet v svoji resoluciji zahteva, da vlada ponovno prouči vprašanje kreditnih omejitev in o možnosti najemanja posojil za nujna investicijska javna dela. Za ta posojila naj tudi zmanjša obrestno mero. Pokrajinski svet nato poudarja, da je stanje v Trstu še bolj pereče in poudarja, da je pokrajinska

blagajna v taki krizi, ker ji država ni izplačala dolgov. Zato pokrajinski svet pooblašča pokrajinski odbor, da ukline izplačila na račun državnih ustanov, da sproži skupno z ostalimi večjimi krajevnimi javnimi ustanovami pobudo, da se ugotovijo resnične finančne razpoložljivosti v deželi in da nadaljuje z akcijo, da se razbremenijo pokrajinske bilance postavk za osebje, ki ni več v službi pri pokrajini. Gre za upokojenke, ki jim država zaradi dolgega birokratskega postopka še ne izplačuje pokojnine.

O tej resoluciji je govorilo več svetovalec. Vsi so se o njej izrekli ugodno. Poleg svetovalec vedno levsredinske koalicije so namreč pristali tudi komunisti, katerih stališče je pojasnil svetovalec Štoka, ki je uveljavil podrobno razčlenitev gospodarskega stanja v državi, ki je hudo prizadela predvsem delavce. Padec kupne moči lire je namreč oškodoval predvsem manj premožne delavce, da si vlada ne prizadeva, da bi sestavila drugačen razvojni načrt in da tudi ni sposobna, da bi zaustavila močan inflacijski tok. Glede na to in glede na dejstvo, da so odločitve gospodarske politike

osnovane izključno na nediskriminiranih davčnih ukrepih je torej ločena posledica, da se ponovno zaveda žrtev prav od delavcev, katerim vlada ne nudi nobenega jamstva, da se bo stanje spremenilo.

Pokrajinski svet je nato odobril še eno resolucijo, ki zadeva vprašanje prevoza. Deželni odbor je namreč pred kratkim pripravil zakon, ki predvideva podpore zasebnim avtobusnim podjetjem. Glede na dejstvo, da mora biti cilj publicizacija javnih prevozov in da so vse krajevne ustanove v tržaški pokrajini mnenja, da je treba čimprej ustanoviti pokrajinski konzorcij za prevoze, zahteva pokrajinska uprava, da dežela poskrbi za potrebna sredstva za ta konzorcij in poudarja, da ima ta izdatek prednost pred podporami zasebnim podjetjem.

OSMICA

Mario in Ladi Kocjan, Dolina 147, sta odprla osmico, kjer točita belo in črno vino.

OB ZAKLJUČKU LETA V ŠKEDNJU

Nastop gojencev
društvene glasbene šole
p.d. Ivan Grbec

Pri klavirju, na harmoniko in kitaro je nastopilo 13 gojencev

Tudi gojenci društvene Glasbene šole PD «Ivan Grbec» v Škedenju so dostojno zaključili šolsko leto. V petek zvečer so namreč priredili v nabito polni društveni dvorani glasbeno produkcijo. Na petkovi prireditvi je nastopilo 13 gojencev, medtem ko 5 gojencev ni nastopilo iz zdravstvenih in drugih razlogov.

Gojence društvene šole poučujejo: klavir prof. Ivana Lipoglavšek, harmoniko Nadja Kriščak in kitaro Igor Simonič. Šolo obiskuje približno 20 otrok.

Domača učiteljica Marta Verk-Volk je v začetku prireditve pozdravila navzoče ter ob vsaki točki napovedovala pester in bogat spored, ki je obsegal kar 21 točk. Na splošno so naši maši glasbeniki dobro podali Pavčiča, Bureja, Kabalevskega, Bacha, Gračinovca, Vasilija in še mnogo drugih skladateljev.

Pri klavirju so nastopili Kristina Magajna, Pavel Furjan, Maki Ferluga, Valter Manfreda, Ani Rutar in Peter Volk, na harmoniko so igrali Marina Kalci, Sergej Stancič, Mauro Sgubin in Igor Čerčan, na kitaro pa Barbara Korošec, Renzo Valli in Sandro Paoli.

Vsi mladi nastopajoči so želi obilo priznanj in veliko odobravanja ob izvajanju vsake točke, posebno pa na koncu prireditve.

Petkova zaključna produkcija v PD «Ivan Grbec» v Škedenju je dobro uspela in tako starši kot vzgojitelji društvene Glasbene šole so bili zadovoljni z znanjem, ki so ga otroci med letom pridobili, da so tako samozavestno nastopili in uspešno zaključili šolsko leto. V priznanje so gojenci v imenu staršev in odbora društva podarili njihovim učiteljem lep šop cvetja in primerno darilo.

M. M.

polkovnik JLA v pokoku Božo Devetak. Skoro neverjetno se zdi krogu njegovih sovratnikov in vsem, ki smo ga poznali, saj smo ga še pred dvema letoma imeli v svoji sredi, kjer je s tehtno besedo razpletal svoje misli, prežete s segavostjo, prirojeno v Devetakovih družini.

Božo se je rodil 11. 1. 1927 Nabrežini v hiši, kjer je bil proletarski kruh na tenko rezan. Družina je bila sprejemljiva za vse tedanje napredne pobude, stric Josip je bil dolgoletni ugleden vodja domače godbe. Naš dragi Božo je dovršil osnovno in obrtno šolo v Nabrežini ter je že kot mladoletnik zajemal z veliko žlico progresivne ideje naših trpinov pod črno strahovlado. Že kot 17-letni mladenič je stopil v sklop Bazoviške brigade ter delil z njo vse uspehe do končne osvoboditve.

Mlada in nadebudna mladeniča so kmalu vzljubili njegovi nadrejeni ter ga vsled njegove bistroumnosti poslali na oficirsko akademijo, iz katere je izšel kot vester poročnik JLA. Dodeljen je bil generalnemu štabu jug. vojske, ki ga je ob izbruhu prve svetovske krize, preključil sklopu «edinec». OZ N na teh nevalgicnih tleh. Nato je bistr Nabrežinec z odličnim uspehom dovršil še višjo vojno akademijo ter napredoval iz položaja na položaj, dokler ni lanske leto bil primoran, kot podpolkovnik JLA, zaprositi za predčasno upokojitve, saj vsa njegova življenjska energija in vztrajna kraška trdnost nista bili kos pogostim srčnim napadom, katerim je še kot čvrst možak moral končno podležti.

Priljubljenost našega Boža, ki je bil šestkrat odlikovan, je bila izpričana na beograjskem pokopališču, kjer se je ta vrl Slovenec uvrstil v vrsto naših zaslužnih pokojnikov. Niti eno vojaško ali civilno oko ni ostalo suho, ko mu je neki polkovnik govoril ganljivo nagrobno slovo ter je vojna edinica s salvo počastila spomin drugega pokojnika.

A ne žalujejo le v Beogradu in Mostarju, kjer je nekaj časa služboval, po našem Božu; tudi njegovi rojaki občutno nenadomestljivo izgubo moža, ki je moral v najboljših letih svojega življenja prekiniti svoje plodno delovanje in udeleževanje v zdravi človeški družbi. Če bodo te skromne spominske vrstice prišle do neutlažljive vdove in sina - visokošolca, naj veta, da je bil pokojni Božo njihov in naš ter jima izrakoma svoje najljubše soustvarjanje. Bratu Stančku in sestri Nadi z družinama ter drugim sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Slava pokojnemu Božu!

Vaščan

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Liliana Servigliani 3.000 lir, Karlo Regent 5.000 lir, Ana Brezovec 500 lir in Mario Cappello 100.000 lir. V spomin svojih mrtvih daruje družina Nardin 3.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIŽU

Ob obletnici smrti drage mame Antonije in v počastitev spomina Rudija Sulčiča darujeta Milka in Berto Švab 10.000 lir. Namesto cvetja na grob tovariša Cvetka Sedmaka darujeta Dušan in Božena Košta 10.000 lir.

Za Kulturni dom Prosek - Kontovel darujejo: Franc Bezin 5.000 lir, Vladi Luxa 15.000 lir, Dragica Husu 2.000 lir, Boris Ipavec 5.000 lir, Slavko Danev 1.000 lir, gostilna Cavalin 15.000 lir, Anica Husu 1.000 lir, Edgard Pieri 1.000 lir, Rihard Štoka 10.000 lir, Josip Prašelj 2.000 lir, Anton Milič 5.000 lir, Stojan Nabergoj 2.000 lir, Francka Verginela 500 lir, Milivoj Žužič 5.000 lir, Rado Briščak 10.000 lir, Saverij Terčon (postaja Prosek) 5.000 lir. Ob 5. obletnici smrti Karla Bana darujejo svoji 25.000 lir. V počastitev spomina padlega brata

Alojzija Briščka daruje Ivanka Briščak (Badaličeva) 15.000 lir.

Za ŠD Kontovel darujejo: Za izpolnjeno željo ob svetovnem nogometnem prvenstvu Stojan Kofol 10.000 lir, Stojan Lisjak 10.000 lir, Ado Ban 10.000 lir, Darjo Starc 10.000 lir. Ob obletnici smrti Marije Milič daruje sestrnica Milka 4.000 lir, Mario Matjašič 2.000 lir.

Za Tržaški partizanski pevski zbor darujejo: Ob drugi obletnici smrti Michele Viola daruje družina Viola 5.000 lir. Pri izpolnitvi prijavnice za vstop Anton Marc iz Bazovice 5.000 lir. Član društva Lucijan Padovan 5.000 lir. Arrigo Boldrini 20.000 lir. Dr. Fermo Solari iz Vidma 100.000 lir.

Pekarna Ota (Boljunc št. 38) daruje 5.000 lir za sklad za poimenovanje domače osnovne šole po Francu Venturiniju. Člani ansambla SUPER-GROUP darujejo 10.000 lir za ŠD Breg. Namesto cvetja na grob dr. Alojše Logarja darujejo Pavla, Marija in Vera Kralj 20.000 lir za spastično otroke. V počastitev spomina drage mame Josipine Hreščak vd. Petaros daruje hči Anica z možem Benediktom 10.000 lir za PD Slovenec, 10.000 lir za Dijaško matico, 10.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor in

10.000 za Komunistično partijo. V isti namen daruje namesto cvetja Pepi Žerjal 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na prerani grob dr. Alojše Logarja daruje Sretna Ferluga 5.000 lir za ŠD Sokol iz Nabrežine. V isti namen daruje družina Stane Samsa iz Trsta 10.000 lir.

V spomin pokojnega moža daruje Katja Lisjak 2.000 lir za Dijaško matico.

Za pevski zbor «Vasilij Mirks» darujeta Rihard Kapun 5.000 lir in Pepi Cilen 5.000 lir.

«AUTOAGENZIA CLAUDIO»

ULICA GEPPA 8 - TELEFON 29-714

ZASTOPNIK

ŠKODA

ZA TRST IN POKRAJINO

TAKOJSNJA DOBAVA

Prihranite na bencinu

z novimi ŠKODA 74

100 - 100 L - 110 L

COUPE R

RAZSTAVA NAJNOVEJŠIH MODELOV

Mali oglasi

37-LETNI — dobro situiran Tržačan bi poročil gospodinjico, pošteno, zdravo brez imetja. Telefonirati 763714, Trst.

TRGOVINA mode za mlade išče mlade prodajalke, lepe zunanosti z znanjem slovenščine. Dobra plača in provizija. Predstaviti se Pitassi, Korzo Italija 2.

TAKOJSNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69; 850 special 68, 70; 500 L 68, 69, 70; fiat 750 66, 69, fiat 1300 66 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulia 10 in Ul. Cologna 7 — Autosalone Trieste.

«CITROEN» — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

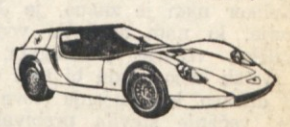
AUTOAGENZIA ZANARDO, Ul. del Bosco 20, tel. 796348, «Poverjeni zastopnik za Alfa Romeo» najvišje ocenjuje vaš rabljeni avtomobil v zameno za novega ali rabljenega in zahteva najmanjši preduplata za 36-mesečne obroke. Rabljene avtomobile menjamo za rabljene. Odprto tudi ob praznikih od 10. do 13. ure. Alfa Romeo 2000 berlina 1972, 2000 GT veloce 1972, 1600 super 1971, julia 1.3 1974, 1300 TI 1970, Alfa 112 1300 1968, alfa sud 1973-1972; alfa 1972, 1750 berlina 1971, 1750 GT veloce 1971; fiat 128 berlina štiri vrata 1970, 128 rally 1971; 126 1974, 850 special 1970, autobianchi primula 65 C 1969; autobianchi 127, NSU TT 1000 1970; innocent mini minor MK3 1971; renault TL6 1970; kawasaki mach 3/500 1973.

OBISČITE NAS!!!

AUTORALLY

Pahor Giorgio

Ul. Zonta, 3/A tel. 69-250
Avtoprtilnine — novosti PERSONAL — domači in uvoženi nadomestni deli. Zastopnik avtomobilskih gum DUNLOP.

M. Bevilacqua

TRST - Via Conti 9/1

TELEFON (040) 793071

Stroji in orodja za
mekhanike in mizarstvo

ZA RAZLIČNE IZDELKE POPUST
OD 30 DO 40%

POSEBNI POPUSTI ZA TRŽAŠKI VELESEJEM

sedaj
smo v
novem sedežu
v ulici
Caboto 24
(industrijska cona
avtobus št. 21)

NUOVA
CONCESSIONARIA

Ford

nove telefonske
številke:
826.181/2/3

samo dva koraka

tržaški vele sejem

26.

pohišstvo

ZERIAL

ŠE NEKAJ BESED O OBČINSKI SEJI V GORICI

Sprememba regulacijskega načrta v Ulici Campi
kjer nameravajo zgraditi slovenski šolski center

Podražitev vode od 33 na 45 lir bo poprečno bremenila družino
za 150 lir na mesec - Težaven finančni položaj mestnih podjetij

Občinski svet v Gorici je v nadaljevanju svoje seje v petek zvečer (o poteku prvega dela seje smo poročali v včerajšnji številki) razpravljal o predlogu odbora za spremembo regulacijskega načrta v Ulici Campi, po katerem naj bi področje namenjeno trgovinam spremenili v šolskega. V Ulici Campi je v sedanjih fazi predvidena gradnja slovenskega otroškega vrta in osnovne šole, v naslednji fazi pa še trgovskega strokovnega zavoda ter višjih srednjih šol, ki se sedaj stiskajo v Ulici Croce. Svetovalci so odobrili predlagano spremembo regulacijskega načrta, prav tako pa so odobrili spremembo, ki se nanaša na območje rajona S. Anna.

Občinski odbornik Rovis je predlagal svetovalcem, naj bi zvišali ceno kubika vode od sedanjih 33 na 45 lir. Takšen povisek je mogoče na podlagi sklepa medmestnega odbora za ceno od aprila 1965, ki je že takrat dovoljeval povisek, da so ceno vode prilagodili cenam drugih življenjskih potrebščin. Cena vode v Gorici je bila določena 1. januarja 1965 ter se torej ni spremenila devet let. S podražitvijo za 12 lir kubični meter se bodo poprečno družinski stroški za vodo zvišali za 150 lir na mesec. V zvezi s podražitvijo je župan dejal, da bodo omogočile občinskemu podjetju večji inkasos, kar jim bo olajšalo sedanjih hud finančnih položaj, v katerem so se znašli, posebno v zadnjem razdobju, odkar se je vse podražilo.

Kolikar nam je znano, je Jugoslavija, ki nam dobavlja vodo z Mrzleke, večkrat predlagala, da bi zvišali ceno in da bi tudi omejevali dobavo, kar širjenje Nove Gorice, večanje števila prebivalstva ter izgradnja industrijskih obratov nujno prinaša večjo potrebo po vodi. Ta vprašanja se ne rešujejo na krajevni ravni, ampak se o njih sporazumevajo na ravni vladnih predstavnikov.

Ob tem naj na tem mestu samo omenimo omenimo razvojni načrt, ki so ga mestna podjetja pripravila za svoje storitve (elektrika, voda, plin, mestni prevoz) ter ga prav v teh dneh predložila občinski upravi. Iz tega poročila je mogoče med drugim ugotoviti finančne stiske, ki jih preživljajo mestna podjetja ter zaslužitve, da u-tegnejo nekoliko zvišati tarife tudi

ostalim storitvam, predvsem avtobusom, kajti le na tašken način se bodo podjetja izklopala iz svojega težavnega denarnega položaja. V utemeljitvi te možnosti naj navedemo podatke, da so pri mestnih podjetjih v zadnjih letih trikrat zvišali osebne dohodke, ne da bi kakorkoli spreminjali ceno storitev. Občinski svet, da se povrnemo k njegovemu delu, je nato odobril dve revizijski komisiji, ki bosta pregledali obračune mestnih podjetij in občinske uprave. V prvo so izvolili svetovalce Della Vedova, Del Piero in Brajkovič, v drugo ga Jakoncica, Chiariona in Brancanija. V upravnem svetu Pro loco bo občinsko upravo predstavljali odborniki Moise.

V Krminu bo v petek občinska seja

V Krminu bo v petek, 5. julija, ob 21. uri redna seja občinskega sveta. Na seji bodo izvolili krminske zastopnike v brški goriški skupnosti. Na dnevnem redu seje sta tudi ostavka odbornika Slovenca, Petra Devinjara (PSDI), ki zapušta občinski svet zaradi prezaplenosti. Nasledil ga bo plešivski rojak, kmetovalec Jožef Keber, 47 let star, ki je bil prav tako na obzoru na izvoljen na socialdemokratski listi. Keber bo vstopil v ožji odbor krminske občine.

Srečanje borcev v Renčah in na Banjski planoti

Združenje borcev NOV in Društvo upokojencev iz Renč priredita v četrtek, 4. julija, ob 9. uri pred osnovno šolo v Renčah, svesnost ob razviti svojih praporov. Svesnost se bodo udeležili Rudi Simac kot govornik, godba na pihala z Vojarskega, pevski zbor iz Bilj, aktivni mladinci iz Renč, učenci osnovne šole iz Renč, praporščaki sosednjih združenj borcev NOV in drugih upokojencev. V popoldanskem urah bo na sporedu srečanje v vaterpolu na reki Vipavi (srečanje se bo pričelo ob 15. uri), ob 17. uri pa bo nogometna tekma.

Ob 20. ure dalje bo tovariško srečanje s plesom; udeležence praznika, ki bo soupadal s Dnevom borca, bodo pogostili s partizanskim golažem.

Vedno v četrtek, 4. julija, bo na Banjski planoti (pred trgovino pri Baraki) proslava ob srečanju borcev druge brigade VDV. Pro-

gram proslave, ki se bo pričela ob 10. uri, predvideva pozdravni nagovor predsednika krajevne skupnosti Banjšice, pozdrav predsednika občinske skupnosti Nova Gorica ter slavnostni govor predsednika pripravljalnega odbora za zbor druge brigade VDV in namestnika komandanta brigade. V kulturnem delu programa bodo sodelovali godba na pihala iz Anhovega, Brški oktet in pionirji iz Banjšice. Sledilo bo tovariško srečanje. Pokrajinski odbor ANPI vabi svoje člane, naj se udeležijo proslave v Renčah in na Banjski planoti.

SEKCIJO SO USTANOVILI LANI SPOMLADI

Vseskozi uspešno enoletno delovanje
sekcije ANPI za Peč-Rupo-Gabrje

Postavili so cementno ploščo, zgradili bodo tudi oder - Prizadevanja za postavitev spomenikov padlim v vseh treh vaseh

V nekaj več kot enoletnem obdobju so člani zveze bivših borcev ANPI za Peč, Rupo in Gabrje opravili zelo veliko dela. O delu in uspehih v tako kratkem obdobju je na sestanku članov sekcije govoril Oskar Malič, ki je prikazal ne le dosedanje delo, marveč tudi navedel, v imenu odbora, nekaj napotkov za bodoče delo.

V sekciji imajo sedaj vpisanih 97 članov. Že takoj po ustanovitvi so se lotili dela. Najprej so, lani, položili vence pred spomenike padlim v NOB, poleti so na Peči priredili ljudski praznik, na svojem področju so vneto pobirali podpise za petico ANPI, ki je zahtevala razpust fašistične stranke MSI. Nabrali so 335 podpisov na področju Rupe, Peči in Gabrji. Precej uspeha je imel partizanski večer, ki so ga priredili v Kulturnem domu v Sovodnjah. Ob 400-letnici kmečkih puntov so priglžali kres na pečanskem hribu. Novembra so položili vence pred spomenike padlim.

Že lani jeseni so pričeli s pripravi za ureditev prostora za poletne prireditve. Pripravili so načrt za postavitev cementne plošče. Imeli so s tem precej dela, sodelovali je precej članov partizanske sekcije in domačinov. Njihov trud je bil bogato plačan ob priliki letošnjega poletnega praznika, ko so imeli na tej ploščadi, ki je postavljena na južarskem zemljišču (odstopila jim ga je občinska upra-

va), svojo prvo prireditev. Na tej so imeli v gosteh pevsko zbor iz Dobrača in iz Štandreža ter godbo iz Dobrača.

Letos aprila so položili vence pred spomenike padlim, priredili so izlet v Slovenijo, ki je lepo uspel. Ženi umrlega odbornika Ludvika Marušića so dali majhni prispevek. Pomagali so tudi v politični akciji za nedavni referendum o razporici in brez dvoma je tudi njihova zasluga, da je bil odstotek »Ne« v sovedenjski občini najvišji v vsej goriški pokrajini.

Sekcija ANPI je že stopila v stik z goriškim arhitektom dr. Jožetom Čejcem, da bi napravil načrt za partizanski spomenik na Peči. Arhitekt bo predstavil tri osnutke, domačini bodo nato izbirali.

Svoj govor je Oskar Malič zaključil z ugotovitvijo, da so se domačini borbevske sekcije resno oprijeli dela in da je bilo tudi na tem področju dokazano, da ni partizanska pozabljenost.

Sledila je debata o bodočem delu, v katero so posegli številni prisotni. Pri cementni ploščadi bodo zgradili zidani oder. Tako ne bo treba ob vsaki prireditvi postavljati zložljivega odra. Pod odrom bodo imeli skladišče in morda tudi manjši prostor za ožje sestanke. Priprave so že v teku, kmalu bodo dobili ustrezen gradbeno dovoljenje, oder bodo postavili s prostovoljnimi delom, tako kot so postavili ploščadi. Uredili bodo tudi širši prostor za parkiranje avtomobilov, na prireditveni prostor bodo tudi napeljali luč in vodo. Prihodnje leto bodo priredili še en izlet v Jugoslavijo, v načrtu imajo ogled Kurnova in udeležili se bodo proslave ustanovitve partizanske brigade Fontanot. Jeseni bodo v Kulturnem domu v Sovodnjah priredili partizanski večer. Za to bodo pripravili tudi kulturni program. Morda bo prihodnje leto pokrajinski praznik ANPI prav na Peči.

V debati je bila izražena želja, da bi se lotili priprave za postavitev spomenikom padlim partizanom tudi v Gabrjah in v Ruپی. Nekateri so bili tudi mnenja, da bi bilo prav, da bi posmrtno ostanke padlih partizanov pripeljali iz pokopališč v Slovenijo na domača pokopališča. Se vedno je nekaj takih primerov.

Ob zaključku se še razširili odbor sekcije. Med letom je umrl odbornik Ludvik Marušić. V odbor so na novo izvolili Francisa Tomažiča, Jožefa Čevdaka, Stanika Čotiča in Jožeta Lavrenčiča. Priidurili se bodo dedadnjim odbornikom, ki so Oskar Malič, Marjan Semolič, Stan-

ko Malič, Ivo Cijan, Vladimir Malič, Ludvik Volk, Dominik Kovac in Ivan Petecan.

Kmetijska zbornica
tudi v Gorici

S posebnim odlokom predsednika deželne odbora so ustanovili tudi pri Trgovinski zbornici v Gorici poseben seznam, v katerega bodo vpisali kmetovalce in kmetijske podjetnike kot člane Kmetijske zbornice. V teku so že priprave za volitve prvih članov take zbornice.

V strokovno organizacijo se bodo lahko vpisali neposredni delovalci, tako posestniki kot namerniki koloni ali splovinarji in pa tisti, ki neposredno vodijo kakšno kmetijsko posest.

Organizacija in vodstvo kmetijske zbornice bo poverjena posebnemu odboru, v katerem bo 9 predstavnikov, ki jih bodo izvolili vpisani člani Zbornice, dva predstavnik strokovnih organizacij v kmetijstvu, en predstavnik Pokrajinskega kmetijskega nadzorništvu in končno se en predstavnik pokrajinske Zbornice za živilstvo in kmetijstvo.

Izdelan je tudi pravilnik za poslovanje Kmetijske zbornice, ki opredeljuje njeno delovno območje in njene kompetence.

NA 3. SREČANJE GORENJEV Z ZAMEJSKIMI SLOVENC

V Železnike na Gorenjsko bo odpotovalo
21. julija 500 izletnikov z Goriškega

Predpoldne si bodo izletniki ogledali mučilnico pri Urhu

V Železnikih na Gorenjskem, v škočjaški občini, bo letošnjega 21. julija, v nedeljo, že tretje srečanje med Gorenjci in zamejskimi Slovenci. Srečanje bo, kot smo že omenili, letos tretje, na pobudo domačih prosvetnih delavcev v Železnikih in Slovenske prosvetne zveze v Italiji. Pred dvema letoma je bilo srečanje prvič, na njem so nastopili folklorna skupina iz Sovodnjah in pevski zbor »Oton Zupancič« iz Štandreža, lani pa je prišlo v Železnike veliko zamejcev iz Sovodnjah, Štandreža, Podgore in iz drugih krajev. renjska folklorna skupina in letos na prazniku športnega društva »Juventina« v Štandrežu, ko je prišla gorenjska folklorna skupina letos na prvomajskem prazniku v Števerjanu, ko je ista skupina nastopila z gorenjskimi plesi.

Letošnje srečanje pa bo veličastno. Iz Goriške bo odšlo z avtobusi nad petsto ljudi. V Železnike bodo šli vsi pevski zbori, ki so vključeni v SPZ, ter doberdoška godba na pihala »Kras«. Nastopila bo tudi sovedenska folklorna skupina ter nekaj recitatorjev. Imeli bodo skupni pevski nastop z godbo. Za srečanje se vodstvo Slovenske prosvetne zveze zanima že več časa, na našem podeželju se že vrše priprave.

Pred nekaj dnevi, 25. junija, je bila v Železnikih seja, na kateri so podrobno razpravljali o programu srečanja. Na njej so bili prisotni za domači prireditveni odbor predsednik krajevne skupnosti Železniki, predsednik SZDL, predsednik petih domačinov, ravnatelj osnovne šole ter zastopniki narodnega ansambla Arnel. Slovensko prosvetno zvezo je zastopal njen predsednik Saverij Rožič, ki je že v prejšnjih letih imel nalogo povezovanja teh stikov.

V kulturnem programu bodo poleg zamejskih skupin, ki smo jih že zgoraj omenili, nastopili še moski zbor iz Škofje Loke, mladinski zbor osnovne šole Železniki, folklorna skupina iz Predvorja, ansambel bratov Arnel, pevka Marijana Deržaj in pevec Braco Koren ter znameniti humoristi Breznjevi Vanč. Na sporedu so tudi pozdravni govori, prireditve bosta vodila znana napovedalca ljubljanske televizije Milanca Bavec in Borut Mencinger.

Na pot bodo 21. julija jutraj odpotovali številni avtobusi. V predpoldanski urah bodo zamejski izletniki mučeniški spomenik Urh pri Ljubljani, kjer se bodo poklonili spominu tamkajšnjih padlih. Priznani zgodovinar bo Goricanom prikazal Brdih in pa dejstvo, da je bilo na tem furlanskem področju, ki je zamejstvo, tudi področje Cervinjana, nad 80 tisoč kmetov vključenih v Kmečke proizvodne zadruge, ki jih je potem razpustil fašizem.

Končno so v diskusiji nekateri prisotni (Silvino Poletto in Fulvio Bergomas) navezali tisto obdobje, ki ga opisuje prof. Iacumin, na od-

porniško gibanje v drugi svetovni vojni, ki je odločilno pripomoglo tudi k večji osamosvojitvi furlanskega kmeta izpod oblasti italijanskih agrarcev.

Kot je omenil že Marini v svojem posegu, pa se dogajanje v knjigi omejuje samo na furlanski del goriške pokrajine in na cervinjanški okraj ter nima nobene zveze z borbo slovenskih kmetov na Goriškem za njihove pravice, katerih borba sega v toliminske punte in še bolj nazaj.

IZSLA JE NOVA KNJIGA

O kmečkih borbah
v Furlaniji

Na pobudo »Furlanskega zavoda za domačo zgodovino« iz Vidma je bilo v petek ob 18. uri v sejni dvorani pokrajinskega sveta v Gorici debata za okroglo mizo, na kateri so predstavili pravkar izšlo knjigo prof. Renata Iacumina »O borbah kmetov v Vzhodni Furlaniji za njihove pravice«.

Konferenco je v imenu prirediteljev vodil msgr. Moretti, o knjigi in njenem avtorju sta govorila bvišji učitelj Camillo Medeat in Vincenzo Marini, občinstvu pa jih je predstavil predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli.

Iz predavanja in poznejše debata, pri kateri se je oglasilo več govornikov, je bilo med drugim razvidno, da so bili furlanski kmetje v tisti dobi, ki gre od začetka tega stoletja pa tja do 1923, bolj namerniki Avstriji, od katere so pričakovali zaščito v njihovi borbi proti italijanskim usmerjenim zemljiškim posestnikom, ki so izkoriščali spolovinarje na njihovih zemljiščih. Precej je bilo pri tem govora tudi o socialističnem sindikalnem borcu za kmečke pravice Giovanni Minuti, ki se je s svojo »Federazione coltivatori diretti« upiral klerikalnemu »Kmetijskemu konzorciju«. Pri tem se preko navez iz Iacuminove knjige omenili tudi poskus odkupa grofovske zemlje v Brdih in pa dejstvo, da je bilo na tem furlanskem področju, ki je zamejstvo, tudi področje Cervinjana, nad 80 tisoč kmetov vključenih v Kmečke proizvodne zadruge, ki jih je potem razpustil fašizem.

Končno so v diskusiji nekateri prisotni (Silvino Poletto in Fulvio Bergomas) navezali tisto obdobje, ki ga opisuje prof. Iacumin, na od-

Včeraj sta se v Novi Gorici poročila

HEDVIKA OZEBEK

in

dr. MARIO GERGOLET

Tajniku in njegovi soprog želi obilo sreče na novi življenjski poti športno združenje »Mladost« iz Dobrača.

Kino

Corica

VERDI 15.00-22.00 »Permette signora che ami vostra figlia?« U. Tognazzi in B. Lafonte. Barvni film. CORSO 15.30-22.00 »Un battito d'ali dopo la strage«. I. Montang in L. Massari. Barvni film.

MODERNISSIMO Zaprti. VITTORIA 15.30-22.00 »Paolo il fu...«. F. Franchi in C. Ing... Barvni film.

CENTRALE 15.00-21.30 »Dudi... maglioli« tutto gas. R. Marck. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 16.00-22.00 »Addio ciccio, addio«. Barvni film. EXCELSIOR 14.00-22.00 »Pistao... arriva il gatto delle nevi«. Barvni film.

TRINCIPE 16.00-22.00 »Il figlio della sepolta viva«. Barvni film.

DEZURNA LOKALNA V GORICI Danes ves dan in ponoci je dejurna lekarna Alesani, Ulica Carducci, tel. 2268.

DEZURNA LOKALNA V TRZICU Danes ves dan in ponoci je dejurna lekarna Alla Salute, Ulica Cusulich, tel. 72480.

Izleti

Prosvetno društvo »Brški gric« iz Števerjana priredi dvodnevni izlet 15. in 16. avgusta v Velenje, Ptuj, Ljutomer, Radence, Moravske toplice, Varaždin in Zagreb. Poleg ogleda turističnih zanimivosti obiskanih krajev, si bodo izletniki ogledali še vinsko klet in kmetijski kombinat v Ljutomeru.

Vpisati se je treba čimprej pri članih društva Ivanu Humarju, Sonji Terpin in Lavretji Maraz, da si pravočasno rezervirajo mesta. Prevoz, hrana in prenočišča so vključeni v skupni ceni izleta.

Prispevki

Goriški krvodajalci sekciji so darovali uslužbenec goriške psihiatrične bolnišnice 25.000 lir v spomin Ernesta Rigotija.

V isti namen je darovalo 10.000 lir športno društvo »Borgo Fasulli«.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega moža, očeta, nonata in brata

AVGUSTA KOMELA

(vojni invalid)

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja, pevcem ter vsem, ki so ga spremenili na zadnji poti.

Družine Komel, Lozar, Mrevlje, Klajc in Pucelj Solkan. Sv. Križ pri Trstu, Dobrovo, Zagreb, Ljubljana, Koper, Gorica, 30. junija 1974

VRHOVCI KAR NAPREJ NEKAJ SNUJEJO

Sedaj se ukvarjajo s pripravi
za izgradnjo prosvetnega sedeža

Kakor nam je povedal predsednik prof. Devetak, so že zelo daleč glede nakupa zemljišča in izdelave načrtov

Po uspešnem odkritju spomenika padlim partizanom in profitašionem na Vrh, predstavniki prosvetnega društva »Danica« niso vrgli puške v koruzo, da bi počivali na uspehih te nadvse pomembne in tako uspešne prireditve, ampak so še bolj zavahali rokave ter hočejo uresničiti še nekaj pobud, ki že dalj časa dozorevajo v tej vasi. O tem nam je pravil predsednik društva prof. Leopold Devetak. Njihova sedanja poglavitna skrb je naravnana na izgradnjo prostorov za društveno delovanje. Kakor nam je povedal predsednik, so imeli v vasi več sestankov in pogovorov, na katerih so precej nadrobno izoblikovali svoj hotenje. Tako so se najprej pogovarjali s predstavniki občinske uprave, da odkupijo zemljo, potem pa so gradbenemu tehniku Jordanu Vizinu iz Dola naročili izdelavo načrta.

Vrhovci so ugotovili, da je najbolj primerna lokacija za postavitev sedeža na začetku vasi ob cesti, ki vodi v vas s Poljan. Na željo predstavnikov prosvetnega društva je načrtovalec predvidel izgradnjo

dvoranice, dveh sob za vaje in sanitarij, po potrebi pa bodo z nadzidavo pridobili še dve sobi.

V prihodnjih dneh se bodo predstavniki društva ponovno sestali ter preučili vse možnosti v zvezi z izgradnjo tega objekta. Poudariti moramo, da se skozi vse to delo, kakor tudi skozi akcijo za postavitev spomenika, kaže izredna samoiniciativnost, delavnost in upornost Vrhovcev, ki so že večkrat dokazali, da uspejo, kadar se nečesa lotijo. Omenimo naj samo partizanski spomenik, ki so ga postavili z velikim osebnim prispevkom vsačenov v denarju in v delu. V okviru društva »Danica« se pripravljajo na zabavno prireditev, ki bo na Largi 12. in 14. junija, se pravi v petek, soboto in nedeljo. Prireditve nima nobenih kulturno-prosvetnih pretenzij, ampak hoče nuditi nekoliko vedre zabave obiskovalcem, in seveda tudi prijeten hladen, če bo takrat postalo toplo. Za ples bo igral sovedenjski zabavni ansambel Lowers, poskrbljeno pa bo za prigrizke: prodajali bodo piščance na žaru.

Uspel izlet SPD
v Dolomite

Slovensko planinsko društvo je prejšnjo nedeljo priredilo družinski izlet za člane in prijatelje v Dolomite. Izlet je potekal po isti poti, ki so jo goriški planinci že prevozili pred devetimi leti. Nedeljskega izleta se je udeležilo veliko število ljudi iz mesta, iz Podgore, Štandreža in Sovodnjah. Posebno teh je bilo v velikem številu.

Avtobus je iz mesta odpeljal že v jutranjih urah ter se napotil po videmskih poteh, po Karniji proti Misurinskemu jezeru. Tu so izlet-

Davčna posvetovalnica

V tej rubriki seznanja naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak čitatelje z novostmi, ki jih uvaža nova davčna reforma. Prav tako odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in na vprašanja, ki kakorkoli zadevajo davčne obveznosti državljanov. Vprašanja lahko naslovite na uredništvo lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na strokovni združenji Slovensko gospodarsko združenje ali Kmečka zveza, obe v Trstu v Ul. Cicerone 8/2.

Davčne zaostritve na obzorju

Ko pišemo ta sestavek, nimamo še točnih podatkov o nameravanih davčnih zaostritvah. Predsednik vlade je pred parlamentom dal deloma precej megleno izjavo, ki jih lahko točno navedemo ali drug način. V glavnem bodo vsekar uresničili davčne načrte, ki smo jih že prikazali v naših preteklih pogovorih. Dobra vest za lastnike nepremičnin je, da po vsej verjetnosti ne bodo zahtevali predčasne vplačila davka na prirastek vrednosti (IN VIM) in da bodo našli druge alternativne rešitve, ki jih bodo sicer prizadele, vendar bodo za davna bremena porazdeljena na daljše dobo, kakor bomo videli kasneje. Sicer pa prevladuje vtis, da v mnogih pogledih ni še jasnih pojmov niti pri strankah vladne koalicije, niti pri tehničnih organih osrednjega finančnega aparata.

Poglejmo torej, kaj obeta davčna zaostritve posrednim in neposrednim davkoplačevalcem.

DAVEK NA GORIVA

Skoraj gotovo bodo podražili bencin «super» na zaokroženi znesek 300 lir na liter. Obenem bodo znatno povišali ceno metana. S tem bo prišlo v državne blagajne okoli 800 milijard lir. Ker bodo morale tarife za uporabo plina (kakor tudi električne energije) nujno znatno narasti, preučujejo možnost, da bi za manjše uporabnike uvedli manjše tarife, medtem ko bi večjim potrošnikom zaračunali gorivo po višjih cenah. Znano je, da je po vsej državi v teku tako imenovana «metanizacija» z namenom, da bi z večjo uporabo plina prišli do razmeroma dražje uvoženega tekočega goriva. Vsekakor bi pri ogrevanju stanovanj in drugih objektov zadene davčne zaostritve ureddi tako, da bi se potrošnikom izplačalo uporabljati plin. Razlika v cenah med ogrevanjem s tekočim gorivom in ogrevanjem z metanom naj bi bila vsaj za 10 odst. v prid slednjemu.

DAVEK NA DODATNO VREDNOST (IVA)

Kaže, da bodo zaostritve pri tem davku tiste, ki smo jih že napovedali v zadnjem sestavku. Priporočljivo je, da bi prizadeti čimprej registrirali operacije po sedaj veljavni alikvotah. Svetujemo zlasti kupcem stanovanjskih objektov, naj od graditeljev takoj izsilijo pogodbe ali fakture za gradnjo, saj se bo sicer izdatke za IVA podvojili.

DAVKI NA NEPREMIČNINE

Kot smo že večkrat omenili so z letosnjim letom odpravili vse doslej veljavne nepremičninske davke t. j. zgradarino (cimpasta fabbricati) in zemljišne davke («imposta sul reddito dominicale e agrario»). Od 1. 1. 1974 bodo nepremičninski lastniki vseh vrst odmerjali davek na dohodek na deloma drugačen način, kot je bil doslej v veljavi. V te namen bodo izvajali predpise, ki jih uporabljajo pri davku na dohodke fizičnih ali juridičnih oseb ter razbilo ali juridičnih oseb ter davke v prid krajevnim ustanovam (ILOR). Lastnik nepremičnin bo moral do konca marca 1975 prijaviti poleg morebitnih drugih dohodkov tudi dohodek, ki mu ga prinašajo nepremičnine. Na celotni prijavljeni dohodek mu bodo

naložili davek na dohodke fizičnih oseb z znanimi alikvotami (do 2 milijonov lir 10 odst.; od 2 do 3 milijonov 13 odst.; od 3 do 4 16 odst.; od 4 do 5 19 odst.). Poleg tega bo nepremičninski lastnik moral plačati še 13,7 odst. za ILOR, seveda le na dohodek, ki se nanašajo na nepremičnine.

Pri vsem tem je važna ugotovitev, da so dohodki od nepremičnin že zaznamovani v katastru. Gre za tako imenovani katastrski dohodek (reddito catastale), ki smo ga srečavali že ob vsakoletni prijavi «anonis» in ki bo služil tudi v bodoče za prijavo nepremičninskega dohodka, ne glede na realne prihodke (najemnine). «Tarife» katastrskega dohodka so izražene v vrednosti predvojnega denarja, zato ga finančno ministrstvo od časa do časa poveča in posodobi, s tako imenovanimi koeficienti; pomoči ga namreč z ustreznimi števili, ki je različna za vsako vrsto nepremičnine. Zadnjič smo že ugotovili, da so ob današnjem razvrednotenju denarja sedanjí katastrski dohodki precej zmerni. Za primer naj navedemo, da znaša katastrski dohodek za srednjo trisobno stanovanje v središču mesta okoli 150.000 lir na leto. Na ta dohodek bi lastnik s 3 milijoni dohodka na leto mo-

ral plačati 13 odst. t. j. 19.500 lir na račun davka na dohodke fizičnih oseb ter 13,7 odst. t. j. 20.550 lir na račun ILOR, skupaj torej okoli 30.000 lir na leto, ali povprečno 2.500 lir mesečno.

Po najnovejših nam dostopnih informacijah nameravajo zgoraj omenjene katastrske dohodke podvojiti. Na ta pravzaprav preprosti način bi se hkrati podvojili progresivni davek na dohodke fizičnih in juridičnih oseb, kakor tudi ILOR, saj sta obe davščini, kot rečeno, povezani z dohodki katastrskih zabeležb. Določbo o INVIM, ki se plačuje ob vsakem lastninskem prenosu, naj bi ostale po drugi strani nespremenjene.

DAVKI NA DOHODKE FIZIČNIH IN JURIDIČNIH OSEB

Alikvoti na dohodke juridičnih oseb (družb, ustanov itd.) bodo podvojeni od sedanjih 35 na 40 odstotkov.

Precejšnji zmedo opazimo pri napovedanih poostrejenih ukrepih na področju davka na dohodke fizičnih oseb. Gotovo je povečanje neobdavčljivega dohodka deloplačevalcev in upokojencev kar 1.080.000 lir na 1.200.000 lir, tako da bi se doseženi popust na davku povišal od 90.000 na 100.000 lir letno. Če pa, da bodo poostri davčno za deloplačevalce in upokojence, kakor bodo leti presegli štirimilijonski letni dohodek. Tu napovedujejo dve različici. Po prvi interpretaciji izjav predsednika vlade, naj bi povisek neobdavčljivega dohodka na 1.200.000 lir ne veljal za sedaj omenjeno kategorijo davkoplačevalcev, tako da bi ostal nespremenjen sedanjí neobdavčljivi del prejemkov in pokojnin (1.080.000 lir). Po drugi razlagi naj bi za iste davkoplačevalce sploh odpravili neob-

davčljivo osnovo. Taki razlagi ne moremo verjeti, saj bi na ta način pozabili na dejstvo, da se vsem davkoplačevalcem brez izjeme, priznava neobdavčljivost na prvih 360.000 lir. Nepojmljivo bi bilo, da bi se specializirano delavcu ali nameščencu z nekaj nad 300.000 lir mesečne mezde ali plače priznalo olajšave, ki jo uživa po splošnem davčnem načelu Agnelli ali Pirelli.

DAVČNI PREDUJMI

Verjetno bodo podvojili predume na davke, ki bi jih morali sicer vsi davkoplačevalci razen deloplačevalcev in upokojencev vplačati šele sredi prihodnjega leta. Tak ukrep bi bil po našem mnenju pravičen v odnosu do deloplačevalcev in upokojencev, ki jih sproti obirajo za vse dolgovane davščine. Davek na dohodke deloplačevalcev in upokojencev kar krepko polni državne blagajne. Po prvotnih predvidevanjih naj bi zadnja davščina letos vrgla državnim financam blizu 1.400 milijard lir. V zadnjem času so na tem področju že pobrali poprečno 150 milijard lir na mesec, tako da bodo v tekočem letu za 13 mesečnih že dosegli ali presegli 2.000 milijard lir. V naših pogovorih smo imeli priložnost pripomniti, da je razvrednotenje denarja velik zaveznik finančnega ministra. Vsako povišanje mezd in plač za eno samo točko draginske doklade mu prinese 10 milijard svežega denarja v letnem razmerju. Skorajšnje povečanje draginske doklade za najmanj 11 točk mu bo vrglo potemtakem novih 110 milijard lir v enem letu. Isto velja za povisek, ki jih deloplačevalci utegejo priboriti ob vsakokratni obnovi delovnih pogojev.

Točnejske podatke o zadevah, ki smo jih danes obravnavali, bomo utegnili verjetno posredovati bralcem naše rubrike že v prihodnji nedeljski izdaji našega lista. Medtem se opraščamo vsem tistim, ki jim nismo mogli zaradi pomanjkanja prostora odgovoriti na vprašanja, ki so nam jih zastavili.

Patronat KZ - INAC svetuje

V tej rubriki Boris Simoneta seznanja čitatelje Primorskega dnevnika z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa vprašanja se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat Kmečke zveze INAC, Ul. Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprti vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 18. ure. Ob sobotah pa urad sprejema od 8.30 do 12. ure.

Socialni prispevki pri različnih zavarovanjih

Pogosti so primeri, da ima zavarovaneec nakazane prispevke v splošno obvezno zavarovanje podrejenih delavcev in v eno izmed posebnih upravljanih za neposredne obdelovalce, polgurntarje in kolone, obrtnike ali trgovce. V vseh teh primerih, ko zavarovaneec uveljavlja «mešane» prispevke, se moramo strogo držati sledečih pravil:

1. Prispevke, ki jih zavarovaneec nakaže v sklad posebnega upravljanja za neposredne obdelovalce, polgurntarje in kolone za doseg minimalne pokojnine v breme posebnega upravljanja neposrednih obdelovalcev, polgurntarjev in kolonov, se kopirajo s prispevki v sklad splošnega obveznega zavarovanja in tudi s prispevki v zvezi s kako drugo samoupravno dejavnostjo (trgovci ali obrtniki), ki je podvržena obveznemu zavarovanju za invalidsko, starostno in družinsko pokojnino. Praktičen primer: zavarovaneec, ki je dopolnil 65. leto starosti, ima rečeno 12 let plačanih kmečkih prispevkov. Na podlagi samo teh prispevkov nima pravice do starostne pokojnine, ker ni zadostno ključnemu pogoju vsaj 15-letnega

zavarovanja. Vendar če isti zavarovaneec uveljavlja npr. 4 leta plačanih prispevkov pri splošnem obveznem zavarovanju podrejenih delavcev, se ta 4 leta prištejejo prejšnjim 12 tako da ima vsaj 15 let plačanih prispevkov, čeprav niso bili vsi prispevki nakazani v isti zavarovalni sklad.

2. Zainteresiranci, ki uveljavljajo «mešane» prispevke, imajo pravico do pokojnine pri splošnem obveznem zavarovanju, če izhajajo predpisani zavarovalni pogoji na podlagi plačanih prispevkov v omenjeno zavarovanje, ne glede na prispevke, ki so bili nakazani v eno izmed posebnih upravljanih (neposredni obdelovalci, polgurntarji in koloni, trgovci ali obrtniki). Tako ima lahko isti upokojenec dve neposredni pokojnini, eno pri splošnem obveznem zavarovanju za podrejene delavce in drugo pri enem izmed posebnih upravljanih, vendar le v slučaju, da je vsako izmed dveh pokojnin pri različnih zavarovanjih dosegel izključno na podlagi prispevkov, ki so bili nakazani v isto zavarovanje. — Praktičen primer: zavarovaneec ima 15 let plačanih prispevkov pri splošnem obveznem za-

varovanju podrejenih delavcev in 5 let kmečkih prispevkov. Na podlagi 5 let kmečkih prispevkov lahko doseže kmečko invalidsko pokojnino, s 60-letno starostjo pa lahko zaprosi še za starostno pokojnino

3. Če je zavarovaneec nakazal prispevke v vsa tri posebna upravljanja (na neposredne obdelovalce, kolone in polgurntarje, trgovce ali obrtnike), ima pravico, da se kopirajo različna zavarovalna obdobja in da tako doseže predpisane pogoje za doseg minimalne pokojnine: v tem slučaju mora izdati pokojnino-tisto izmed posebnih upravljanih, pri katerem je zavarovaneec plačal svoje zadnje prispevke. — Praktičen primer: neodvisni delavec je bil najprej 5 let zavarovan kot obrtnik, nato je 5 let plačeval prispevke kot trgovca, končno je 5 let bil vpisan v posebno upravljanje neposrednih obdelovalcev. Skupaj torej lahko uveljavlja 15 let zavarovalne dobe: s 65. letom starosti lahko zaprosi za starostno pokojnino

4. Kdor uživa pokojnino pri splošnem obveznem zavarovanju ali pri posebnem trgovskem ali obrtniškem upravljanju, ima pravico do dodatka k pokojnini, če lahko uveljavlja prispevke v sklad posebnega zavarovanja neposrednih obdelovalcev. Starostni upokojenec pri splošnem obveznem zavarovanju ali pri obrtniškem zavarovanju ima pravico do dodatka k pokojnini na podlagi novih kmečkih prispevkov, ko dopolni 65. to (moški) ali 60. leto starosti (ženska). Invalidski upokojenec pri splošnem obveznem zavarovanju, pri obrtniškem ali pri trgovskem zavarovanju, lahko zaprosi za dodatek k pokojnini prispevkov v sklad posebnega upravljanja neposrednih obdelovalcev, polgurntarjev in kolonov, če je predelko vsaj 5 let, odkar prejema pokojnino in je dopolnil 65. leto (moški) ali 60. leto (ženska) ali na je izgubil še preostalo zmožnost za službo.

Pogoji za doseg socialne pokojnine

Vpr.: Novembra letos bom izpolnila 65. leto starosti in ne uživam nobene pokojnine, ker niso gospodarji plačali prispevkov. Lahko naredim prošnjo za gospodinsko pokojnino? L. A.

Odg.: Dragá gospa, INPS nakaže vsem Italijanom državljanom, ki imajo svoje stalno bivališče v mejah države in ki ne uživajo nobene druge pokojnine, tako imenovano socialno pokojnino. Predpogoj je starostnega značaja, ker mora prosilec dopolniti 65. leto starosti. V Vašem primeru lahko živite ustrezno prošnjo že v teku novembra, ko boste dopolnili leta, pokojnina pa vam bo izplačana od decembra dalje. Vendar pri tem mora biti zadostno še nekaterim drugim pogojem, ki so na podlagi novega zakonskega dekreta z dne 23.1974 št. 30 sledeči: vsina prosilčevega zneska 336.050 lir. Če je prosilec poročen, ne sme biti skupni letni dohodek obeh zakoncev višji kot 1.320.000 lir. V primeru ločitve med zakoncem se njeni dohodki ne kopirajo, iz skupne višine dohodkov pa izrazoma družinsko doklado in dohodke stanovanjske hiše. Prosilec ne sme prejemati od države, javne ustanove ali tuje države nobene rente ali ekonomske pomoči, vsteti pokojnine, iz izjemo do smrtne rente bivšim boleznikom vojne 1915-18. Končno naša je navedena, da je enoletna socialna pokojnina nakazana v trinaštrih mesečnih obrokih, vsak mesecni obrok pa trenutno znaša 25.850 lir.

Obveščam spoštovane čitatelje, da rubrika zaradi poletnega premora v mesecih julij, avgust in september ne bo izšla ter se bo tako zopet srečali prvo nedeljo v oktobru.

NEDELJA, 30. JUNIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 Maša
12.00 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja
12.40 Napoved sporeda za prihodnje dni
12.55 Svetovno nogometno prvenstvo
13.00 Prenos polfinalne tekme
14.00 Program za mladino
14.15 Braccobaldo show
14.30 Risanke
19.30 Sport
20.00 DNEVNIK
20.30 Ecco mia moglie
20.55 Svetovno nogometno prvenstvo
Neposredni prenos polfinalne tekme
V Nemčiji bodo odigrali ta teden še zadnje polfinalne tekme in sicer v Gelsenkirchmu, Hannoverju, Frankfurtu in Düsseldorfu. Finalnega dela svetovnega prvenstva se je udeležilo 16 nogometnih ekip, od katerih je 8 (Nizozemska, Poljska, Argentina, Brazilija, Jugoslavija, Zah. Nemčija, Vzh. Nemčija in Švedska) napredovalo v višji krog. Omenjene ekipe so razdelili v dve skupini, od katerih se bosta prvoouvršeni pomerili v finalu za prvo mesto, ki bo prihodnjo nedeljo 7. julija

22.45 Sportna nedelja
Kronike in komentarji o glavnih športnih dogodkih
23.10 DNEVNIK
Vremenska slika

DRUGI KANAL
15.00 Automobilizem
Prenos dirke za veliko nagrado «Lotteria»
20.30 DNEVNIK
21.00 Il Mangianote
22.00 Kulturne aktualnosti
Oddaja je že dosegla 24. nadaljevanje. V petih mesecih sta se Francesca Sanvitale in Enzo Siciliano dotaknili vrste kulturnih dogodkov, na katere so opozorili televizijske gledalce. Rubrika se bo nadaljevala do decembra, predvidevajo pa oddajo ob 50-letnici smrti Franza Kafke, o Virginiji Woolf in literarnem vzdušju v njenem času, odkritje Gramscijevih del v Franciji ter ob avantgardnem gledališču v Italiji

22.45 Napoved sporeda za prihodnje dni

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.20 Kmetje
Poljska TV nadaljevanje
11.15 Ljudje in zemlja
12.20 Otroška matineja
Beli kamen, Ali rastline čutijo
13.15 DNEVNIK
16.50 Frankfurt: Svetovno nogometno prvenstvo
JUGOSLAVIJA — POLJSKA
Goriški oktet in Slavko Znidaršič
V Lipici, ki ni treba posebej predstavljati, saj je znana po vsem svetu zavoljo čudovitim konj, so pred kratkim posneli tri barvne oddaje z novim reportažnim avtomobilom. Tokrat predstavljajo prvo od teh oddaj, v katero so vpleli petje Goriškega okteta, ki nekako sodi v to okolje, saj niso daleč stran doma. Posneli so nekaj narodnih pesmi, ki jih je oktet posnel pod umetniškim vodstvom člana Slovenskega okteta, Danila Čadeža. Harmonikarja Slavka Znidaršiča so beli lipičanci nenavadno ubogali, saj so v hipu ujeli ritem njegovih mazurk, polk in valčkov

19.25 Risanke
19.40 DNEVNIK
20.05 Tedenski zunanepolitični komentar
Svetovno nogometno prvenstvo
Duesseldorf: ZRN — ŠVEDSKA
22.25 V gosteh pri Nušiču
23.15 Temni hodniki Poljske jame
Prvi del potopisne oddaje
23.55 Sportni pregled
00.30 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.50 in 19.20 Polfinalna tekmovalja za svetovno prvenstvo v nogometu
22.30 Kanal 27 — Pregled tedenskega programa
22.45 Glasbena revija — MERCURY SPECIAL
23.15 Pregled svetovnega nogometnega prvenstva

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za kitario; 11.15 Mladinski oder; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Nabožna oddaja; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi; 13.30 Glasba po željah; 14.55 Radijska drama; 16.55 Nedeljski koncert; 17.45 Gianni Saffred igra na elektronski sintezator; 18.00 Sport in glasba; 19.00 Glasba iz filmov; 19.30 Sodobni sound; 20.00 Sport; 20.45 Pratika; 22.00 Nedalja v športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.20 Pesmi za vsakogar.

TRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Deželne vesti; 11.00 Tržaški motivi; 12.40 Deželne kronike.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Glasba; 8.00 Jutranja glasba; 9.00 Glasbeno - govorni spored; 9.30 20.000 lir za vaš spored; 10.00 Z nami je...; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Od melodije do melodije; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.30 Zunanepolitični pregled; 14.00 Popevke; 14.40 Glasbeni zabavnik; 15.00 Valček, polska in mazurka; 16.00 Orkester Casadei; 16.45 Glasbeni cocktail; 17.30 Popevke; 18.00 Sosednji kraji; 18.30 Glasba po željah; 19.30 Primorski dnevnik; 19.45 Juke box; 21.45 Rock party; 22.15 Operetna glasba; 23.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.30 Maša; 11.30 Vzgojna oddaja; 12.00 Poročila; 12.45 Svetovno nogometno prvenstvo; 13.20 Zabavni program; 14.30 Plošče; 15.30 Glasbeni oder; 17.10 Glasbeno - govorni spored; 18.00 Simf. koncert; 19.20 Plesna glasba; 20.00 Glasbena komedija; 21.30 Klavirski koncert; 22.20 Spored z M. Ranierjem.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Peveci lahke glasbe; 8.40 Plošče; 9.35 Variete; 11.00 Operativci; 12.00 Kvizi narobe; 13.35 Alto gradimento; 15.00 Preizkušnja se dilemti; 16.15 Supersonic; 17.30 Glasba in sport; 20.00 V svetu opere; 21.00 Operete; 22.00 Oddaja o gledališču; 22.50 Lahko noč Evropa.

III. PROGRAM

8.25 Jutranji koncert; 10.00 Koncert pariškega orkestra; 11.30 Glasba za orgle; 12.20 Plesna glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Operna popotovanja; 16.45 Koncert; 18.00 Literarni ciklus; 19.15 Večerni koncert; 20.45 Poezija v svetu;

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 20.00 Poročila; 9.07 Veseli tobogan; 10.05 Še pomnite, tovarši...; 11.05 Koncert iz naših krajev; 12.20 Poslušalci čistitajo in pozdravljajo; 14.15 Zabavna glasba; 15.05 Humoreska; 15.25 Ob lahki glasbi; 16.10 Nedeljska reportaža; 16.30 Popularne operne melodije; 17.00 Radijska igra; 17.50 Glasbena medigra; 18.05 Športno popoldne; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer; 23.20 Jazz za vse; 00.05 Literarni nokturmo; 00.15 Serenadni večer.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 2. DO 6. JULIJA 1974

19.10 Obzornik; 19.25 Veseli tobogan; 20.00 Cesta in mi - prva oddaja; 20.20 Misliti komori zbor iz Celja; 20.45 Risanke; 20.50 Cik cak; 21.00 Dnevnik; 21.25 Kam na odidin; 21.40 Pogovor o stanovanju; 22.10 W. S. Reymont: Kmetje - poljska nadaljevanje; 23.05 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
16.50 in 20.20 Četrtna tekmovalja za svetovno prvenstvo v nogometu; 22.30 Dnevnik; 23.00 Filmski pregled tekmovalj s svetovnega prvenstva.

ČETRTI, 4. julija
9.15 Svetovno prvenstvo v nogometu - Posnetek srečanja Jugoslavija - Švedska; 10.55 Partizanski pevski zbor iz Maribora; 11.25 Bela krajina 1944, prenos proslave iz Semiča; 17.45 Filmski pregled svetovnega prvenstva v nogometu; 19.15 Zdravo na gori jurišev - S srečanja na Graški gori; 20.10 To je bila pesem svetlela in vročega jedra; 20.45 Risanke; 21.00 Dnevnik; 21.55 J. Mach:

SREDA, 3. julija
16.50 Svetovno prvenstvo v nogometu: Zah. Nemčija - Poljska; 18.55 Dnevnik; 19.00 Beli kamen - serijski film; 19.30 Risanke; 19.45 Cik cak; 19.45 Dnevnik; 20.20 Sve-

PONEDELJEK, 1. JULIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 Program za mladino
18.45 Slike iz sveta
19.15 IZZREBANJE LOTERIJE
Italijanske kronike
Danes v parlamentu
20.00 DNEVNIK
20.40 Anna Magnani
L'AUTOMOBILE
Danes se zaključijo kratki ciklus filmov, v katerih igra Anna Magnani. Nocojnjo epizodo so za televizijo posneli 1971. V filmu tolmači Anna Magnani vlogo starejše prostitutke, ki si po dolgi letih varčevanja kupi avto, ki je po njenem simbol spoštivosti in družbene ravni. Da bi proslavila nakup, se odpravi na izlet v Ostio. Ob povratku vozi avto mladenič, ki ga v prometni nesreči popolnoma uniči. Avto, ki si ga je privoščila z leti varčevanja, je sedaj samo v napotju in ob nedeljskem prometu, tako da ga končno strogoljavo v občestni jarek.
V intervjuju, ki ga je dala potem ko je posnela serijo treh televizijskih filmov, je Magnanijeva izjavila, da ji je epizoda «L'automobile» najbolj pri srcu, ni pa povedala zakaj. Nocojnji film je ena zadnjih vlog velike italijanske igralka, ki je v njem izrazila svojo veliko igralsko nadarjenost

22.15 Filmske premiere
22.25 YVES MONTAND poje Prevrtovne poezije
Oddajo vodi Milva
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

18.15 Svetovno nogometno prvenstvo
Prenos polfinalnega srečanja
19.45 SPORT
20.30 DNEVNIK
21.00 Svetovno nogometno prvenstvo
Posnetek polfinalnega srečanja
22.35 Simfonija TV koncert
FELIX MENDELSSOHN — BARTOLDY
Simfonija št. 5 v d-molu op. 107
Simfonijski orkester rimske radiotelevizije, vodi Lorin Maazel

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

11.00 Svetovno nogometno prvenstvo
Posnetek srečanja: JUGOSLAVIJA — POLJSKA
17.45 Filmski pregled s svetovnega nogometnega prvenstva
19.05 Obzornik
19.20 V DEŽELI LOTOSOV
Dokumentarni film
19.50 Pet minut za boljši jezik
20.00 Mladi za mlade
20.30 Kaj hočemo?
Kdaj bo združena papirna industrija Slovenije
21.00 DNEVNIK
21.30 Sodobna oprema — nasveti
21.40 I. Tavcar — I. Torkar: RAVBARSKI CESAR
TV priredba

Na Slovenskem deluje več dobrih in prizadevnih amaterskih gledaliških skupin, zato se je TV Ljubljana odločila, da po nekajletnem presledku znova vključi v svoj redni spored predstave nepoklicanih gledališnikov.
Serija se začne z značilno ljudsko igro «Ravbarski cesar», ki jo je dramatik Torkar priredil po Tavčarjevih zgodovinskih novelah in Povesti v Karlovcu. Kako se ženimo, Kuzovci in Grajski pisan. Predstavo so v poljskem narečju predstavili člani KUD «Ivan Tavcar» iz Poljan. Z njo so uspešno nastopili na domačem odru, na novem odru letnega gledališča na Loškem gradu in na številnih gostovanjih med drugim tudi v Mostnem gledališču ljubljanskem.
Nastopajo med drugimi Tone Varl, Juša Berce, Peter Strel, Marjan Šubic, Mimi Prusen
Režija Igor Torkar
22.50 Kulture diagonale
23.20 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 Otroški kotiček
21.15 DNEVNIK
21.30 Enciklopedija živali
KENGURU
22.00 Dokumentarna oddaja
22.30 V gosteh pri orkestru

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Za mlade poslušalce; 18.30 Album Čajkovskega; 19.10 Odvetnik za vsakogar; 19.20 Jazz; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi; 22.15 Glasba v noči.

TRST

12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretnja stran; 15.10 Koncert; 16.35 Poletne povesti; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

GRADNJA NOVE ŠOLE V SOVODNJAH NAGLO NAPREDUJE

Sovodenjski otroci se bodo v prihodnjem šolskem letu preselili iz stare, dotrajane stavbe, v novo poslopje

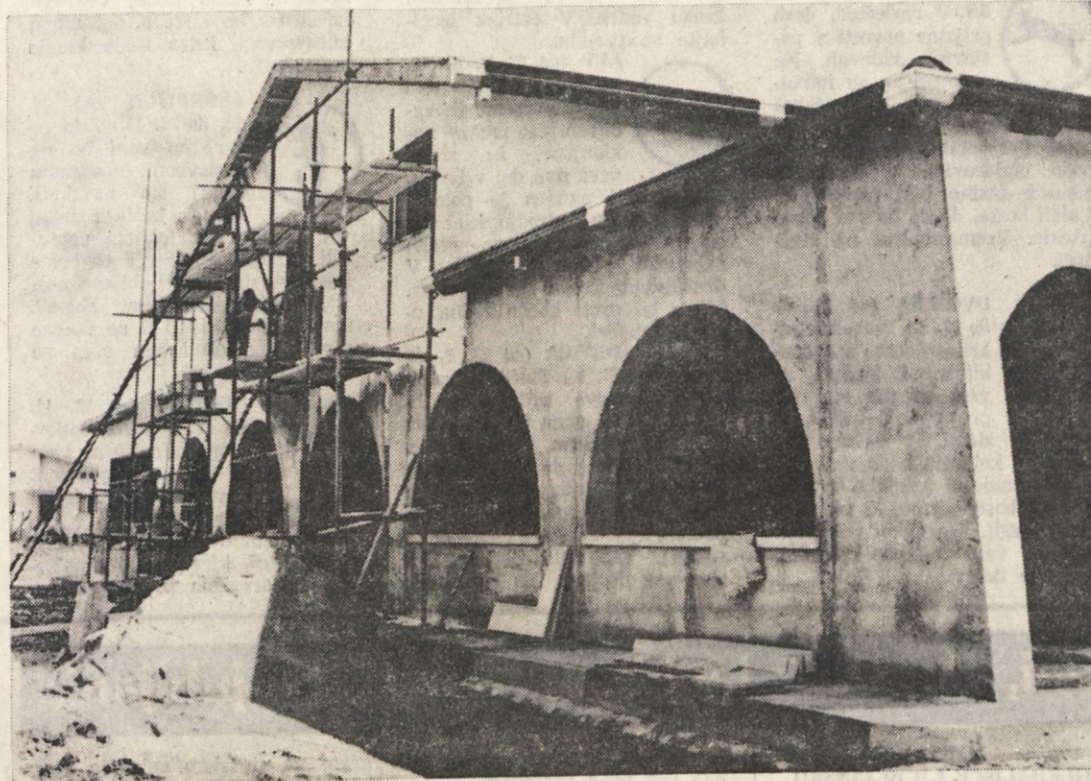
Sovodenjska občina je prva na Goriškem, ki je v sedanji mandatni dobi dokončala program obnove šolskih gradenj

S prihodnjim šolskim letom bodo sovodenjski otroci, ki obiskujejo osnovno šolo, zapustili staro in dotrajano šolsko poslopje ob glavni sovodenjski cesti in se preselili v lepo, novo šolsko stavbo, ki je tik pred dograditvijo, nedaleč od sedanje šole, na drugi strani ceste, vendar kakih petdeset metrov od glavne poti, po kateri se odvija precejšen avtomobilski promet.

Sovodenjskim učencem, njihovim vzgojiteljem, staršem in vsej sovodenjski skupnosti se bodo tako uresničile dolgoletne želje. Istočasno bo odprta te nove šole pomenilo za Sovodnje zaključek obnavljanja šolskih poslopij na področju občine. Po obnovitvi šol na Vrhu in v Ruppi ter popravilu stavbe vrtca v Sovodnjah je sedaj na vrsti osnovna šola v Sovodnjah. Sovodenjski občinski upravitelji bodo lahko ponosni, da so v sedanjem petletju dovršili program obnove šolskih stavb, prvi med slovenskimi občinami na Goriškem.

Pouk v stari šoli ni bil med najlažjimi. Stavbo so zgradili precej pred prvo svetovno vojno, na fotografijah iz prvih let našega stoletja jo vidimo kako se mogočno — za tiste čase — dviga sredi sovodenjske ravnine. Najprej je bila v njej vojašnica, v kateri so bili avstrijski carniki. Nekaj let kasneje pa so v njej namestili osnovno šolo in marsikatera sovodenjska nana ali sovodenjski otroci se še danes spominja, kako je guli hlače na šolskih klopih in kako je takrat učitelj grozil s šibo in včasih tudi prisilil kako zašunco. Stavba je bila v prvi svetovni vojni le nekoliko poškodovana, nato je bila v njej spet slovenska šola, kmalu pa je v času fašistične strahovlade morala iz nje slovenske petje, v njenih učilnicah niso več prikazovali lepote našega sveta v domačem slovenskem jeziku.

Osvobodilo gibanje, v katerem so se tudi Sovodenjci, kot vsi ostali primorski Slovenci, aktivno udeleževali, je prineslo tudi v Sovodnje spet slovensko besedo. Od 101 padlega, ki mu je posvečen spome-

Gradnja novega šolskega poslopja v Sovodnjah naglo napreduje

nik pred županstvom, so številni obiskovali to staro šolsko poslopje. Za tiste, ki so šolo obiskovali pred letom 1926, so za narodno vzgojo skrbeli tako starši kot učitelji, za mlajše pa so za dobro slovensko vzgojo skrbeli starši na svojih domačijah.

V sovodenjski šoli se je v vseh 30 povojnih letih učila slovenska govorica. Naši ljudje pa niso bili nestalni in v šoli je bil, poleg slovenskih razredov, tudi italijanski razred, v katerega so hodili tako otroci maloštevilnih italijanskih staršev, ki tu živijo, kot na žalost nekateri, ki bi bili prav lahko obiskovali slovensko šolo. Od lanskega leta ni več v Sovodnjah italijanskega razreda, ker so starši te otroke raje pošiljali, vsak dan z avtobusom v Gorico, v

italijansko šolo na Rojce, kjer so te otroke razdelili po razredih. V Sovodnjah so namreč imeli za približno deset otrok eno večrazrednico. Stavba je, kot smo že omenili, dostojna. Nič čudnega, saj se ni v njej splašalo delati večjih popravil. Po besno v zadnjem času ne, ko je občina dobila zagotovilo za gradnjo novega šolskega poslopja. V stari stavbi otroci niso imeli možnosti za svojo normalno izživljanje. Med odmorom so šli na ozko dvorišče stavbe, kjer se je otročad podila kot je mogla. Sredi dvorišča je star vodnjak, pred katerim, ko smo jih obiskali, so se šikali tako učenci kot učitelji, nekako v poslovljo. Pozimi, ali ko je deževalo, pa so morali otroci ostati kar v razredu.

V novi šoli pa bo drugače. Stavba je zgrajena po novih arhitektonskih prijemih. Načrt zanjo je pripravil priznani italijanski arhitekt Paolo Caccia Dominioni, ki si je že pred leti izbral za svoje bivališče hišo v Gabrijah. Kar je najvažnejše, in to smo že poudarili, je stavba kakih petdeset metrov od glavne sovodenjske ceste. Do nje se bo prišlo po ozki stezi, ki bo seveda ustrezno tlakovana. Za novo šolsko stavbo so sovodenjski občinski upravitelji izbrali 2.500 metrov obširno zemljišče na severnem delu nogometnega igrišča.

Vse učilnice, kar šest jih bo, dve sobi za učitelje in sanitarije, bodo v pritličju. Učilnice so nekako v polkrogu, v sredini pa je velika veža, ki bo služila ne le za izživljanje med odmorom, marveč tudi za manjše prireditve. Vhod v šolsko poslopje bo z zapadne strani. Pod lepimi oboki je zunanji hodnik, kjer so tudi stopnice v prvo nadstropje. Skozi srednja vrata vstopimo takoj v veliko vežo, ki bo tlakovana z marmornatimi ploščami. Ob straneh vhoda imamo na desni strani dve sobici s sanitarijami, ki bosta lahko služili tako učiteljskemu kot učniškim potrebam, na desni pa sta dve večji stranišči, za fantke in deklice, ki sta najmodernejše urejeni. Na zadnjem levem kraku je še ena učilnica kvadratne oblike.

Del stavbe je zgrajen v nekakem polkrogu. Majhna vrata povezujejo veliko vežo s petimi učilnicami. Te so peterkotne oblike (morda se bo to v začetku čudno zdelo tako učencem kot učiteljem). Ena izmed petih sten je popolnoma odprta navzven; namesto stene je veliko okno z vrati, kar omogoča pouk (ob lepem vremenu seveda) na prostem. Kar je pri tem lepega je tudi to, da bodo imeli v vseh učilnicah veliko svetlobe in vsaj štiri učilnice bodo imele v predpoldanskem urah sonce, saj velika okna gledajo proti vzhodu. Učilnice bodo tlakovane s plastičnimi ploščami. V vseh šolskih prostorih bo centralno ogrevanje.

V prvem nadstropju pa bo, vsaj v začetku, en sam velik prostor. Ta bo lahko služil tako za razne strokovne dejavnosti kot tudi za majhno telovadnico. V prvotnem načrtu so mislili v zgornjem prostoru urediti nekaj manjših prostorov, kjer bi bili lahko razni krožki. Kako bo s tem prostorom še ne vemo. V prvem nadstropju, nad učilnicami, je tudi velik prostor, ki bi lahko služil za skladišče šolskih potrebščin.

Ker zavzema stavba okrog 500 kvadratnih metrov površine, je jasno, da imajo otroci okrog šolskega poslopja kar dvatisoč metrov za svoje izživljanje. Morda bi bilo prav, da bi sredi dvorišča postavili stari vodnjak, ki je zdaj na dvorišču stare šole.

Koliko pa je stala stavba? Sovodenjska občina je že pred časom zaprosila državno upravo denarni prispevek za gradnjo nove šole. V letu 1969 je država prevzela nase s posebnim zakonom vse stroške za gradnjo novih šolskih stavb. Že leta 1970 so za gradnjo nove šole v Sovodnjah nakazali 67.000.000 lir. Sovodenjski upravitelji so se potrudili, da bi lahko dela čimprej stekla. Pripravili so ustrezni načrt, izbrali lokacijo, država je gradnjo šole nakazala zavodu ISES. Seveda so bile vmes razne težave in ovire birokratskega značaja, prišla je tudi podražitev gradbenih stroškov in lani so končno stavbo začeli graditi. Gradnjo je prevzelo podjetje Dieudonné iz Trbiča. Država je nato nakazala še nadaljnjih 17.500.000 lir. Seveda, če bodo cene do jeseni, »držale«. Za gradbene potrebe bodo porabili približno 65 milijonov, ostalo bo šlo za opremo.

Gradbena dela so že skoro končana. V novi šoli bodo morali namestiti še ploščice in jo prepleksati. Skoro gotovo bo stavba nared že do 1. oktobra, ko se prične šolsko leto.

V sovodenjsko šolo se bodo tudi vnaprej vozili s šolskim avtobusom in na stroške občinske uprave učenci iz Gabrij. V novi stavbi bo tako popolna petrazrednica. Letos je bilo v sovodenjski šoli skupno, v petih razredih, 45 otrok. V prihodnjem šolskem letu jih bo več, ker le šest otrok zapuša peti razred, v prvem pa bo prišlo okrog petnajst učencev. Učiteljsstvo, ki že več let skrbi za vzgojo sovodenjske otročadi, bo v novi stavbi poplačano za ves trud, ki ga je doslej vložilo v vzgojo otrok, s katerimi so starši prav zadovoljni: tudi ob priliki raznih praznov. Sovodenjski otroci so bili stalni gostje Kurturnega doma, tako na šolskih kot na drugih prireditvah.

Z novo stavbo bo v sovodenjski občini rešeno vprašanje šolskih stavb. To bo prva slovenska občina na Goriškem, ki ji bo to uspelo. Za stvari so se odločili kasneje kot drugod, so pa jih izpeljali prej kot drugi. Za popolno popravilo šolskega poslopja na Vrhu so porabili pred nekaj leti 12.500.000 lir (danes bi jih bi bilo potrebnih precej več). Ob začetku prejšnjega šolskega leta so odprli prenovljeno stavbo v Ruppi, kjer sta tako osnovna šola kot otroški vrtec. Tam so porabili 13.500.000 lir. Za popravilo stavbe, v kateri je otroški vrtec v Sovodnjah, so potrebovali iz občinskih fondov dva milijona lir, precej čenarja pa je dala ustanova ONAIRC iz lastnih fondov. Sedaj je na vrsti sovodenjska šola.

Skrbeti bo treba še za občinsko telovadnico. Morda bi bilo prav, da bi jo zgradili na zemljišču, kjer je poslopje sedanje dotrajane šole. V tej stavbi je nameščena tudi knjižnica, vendarle smo slišali predloge, da bi knjižnico prenesli drugam, morda v stavbo posojilnice. Seveda v doglednem času. Takrat bi lahko staro šolsko stavbo podrli in zemljišče izkoristili. Popravljati staro šolo, stene in zidovi katere so precej razpokani, se ne izplača.

MARKO WALTRITSCH

Stara šola v Sovodnjah

TREBCE

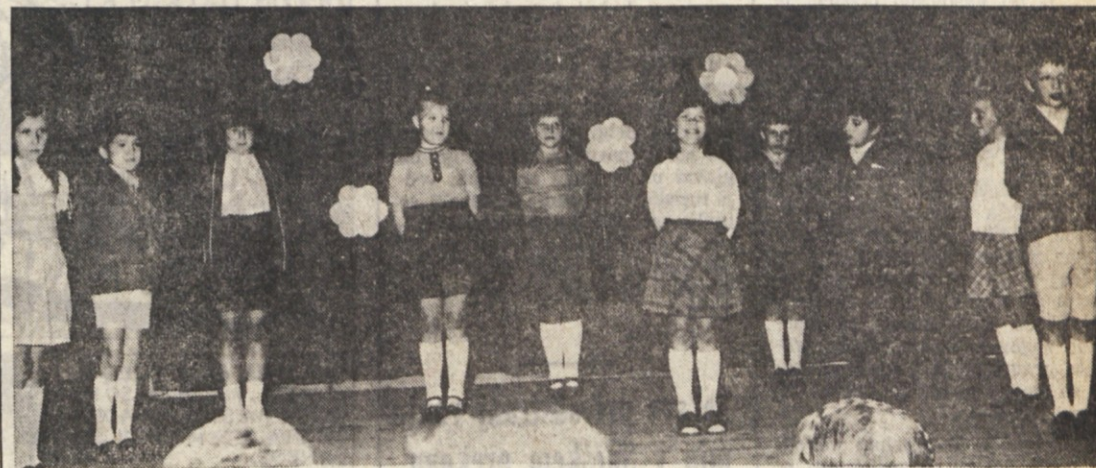
OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

USPELA ZAKLJUČNA PRIREDITEV DOMAČIH OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo Ljudski dom, je nagradilo izvajalce z dolgim aplavzom

Trebenski otroci so pod vodstvom Alojza Rozmana zapeli več pesmi

Učenci prvega in drugega razreda med recitiranjem

S ponosom lahko ugotovimo, da so skoraj vse naše šole na Trbiškem, od Stivana do Brega in Miljskih hribov zares dostojno zaključile leto. Na vseh šolah so učenci pripravili razstavo ročnih del in risb. V mnogih primerih so učenci skupno z učitelji pripravili tako razstavo, kot tudi prireditev. Že ves ta mesec so se vrstile razstave in prireditve, posebno pa ob sobotah in nedeljah. S tem delovanjem so naši učenci pokazali jamosti, kaj so se poleg vsakdanjega šolskega dela še naučili med šolskim letom.

Ena izmed takih prireditev je bila v soboto v Trebach. Prireditve so pripravili tamkajšnji otroci

v dvorani Ljudskega doma, ki je bila nabit polna staršev in drugih vaščanov prijateljev mladine. V začetku je učenka Vitjana Bukavec pozdravila prisotne ter napovedala spored. Najprej se je občinstvo podalo tri prizorčke z naslovom »Koncert ptičkov«. Nato so učenci tretjega in četrtega razreda uprizorili igrice »Marko sanja o pravljicah«. Na prireditvi sta nastopili tudi Lucka in Delja z raznimi glasbenimi točkami, prva je igrala na harmoniko, druga pa na klavir. Veliko presenečenje so pripravili učenci tretjega, četrtega in petega razreda, ki so se predstavili z lepim prizorom »Šolska ura«. V tem prizoru so otroci recitali in peli razne pesmi goriškega slavca Simona Gregorčiča. Prireditve je zaključil šolski zbor, ki je zapel Gregorčičevo »Mojo srečno kri škroptice«.

Občinstvo je bilo s prireditvijo otrok zelo zadovoljno ter nagradilo nastopajoče ob vsaki točki sporeda, posebno na koncu prireditve z močnim in dolgotrajnim aplavzom.

Če je trebenska, kot vse ostale prireditve dobro uspelo, gre zahvala vsem našim učencem in dijakom, ki so vloge naštvirali, oziroma izdelali ročna dela. Donosno nam nam bo, da izrečeno pohvalo vsemu sistemu učnemu osebju, ki je s trudom in pošteno vestnostjo pripravilo naše otroke za zaključne prireditve.

M. M.

PO POIMENOVANJU NAŠE ŠOLE PO PRIMOŽU TRUBARJU

BAZOVICA

Bazovski otroci in starši na izletu v Sloveniji

Ogledali so si Postojno, Velike Lašče, Rašico in živalski vrt v Ljubljani

Združenje staršev otrok osnovne šole Primož Trubar v Bazovici je priredilo za svoje otroke, ki so dobro pripravili slovesnost poimenovanja šole po Primožu Trubarju, izlet na Dolenjsko, odkoder je izšel tudi književnik in prvi izdajatelj prve slovenske knjige.

Freteklj teden v sredo zgodaj jutraj sta sredi vasi že čakala dva avtobusa na izletnike. Otroci in starši, vsi živahno razpoloženi so zasedli sedeže in se ob slabem vremenu podali na pot. Nebo ni obetalo lepega vremena, ampak dež in veter. Kljub temu pa smo se odpeljali. Na meji pri Fernetich so obmejni organi kar kmalu opravili kontrolo tako da smo pot takoj nadaljevali ob vzhodu Nanosa v Postojno, kjer smo se v mestu ustavili za površen ogled, pa smo morali takoj dalje ker je bilo pred nami še dolgo potovanje in ogledovanje.

Z glavne ceste, ki pelje proti Ljubljani smo krenili iz Postojne takoj na desno na pot v narodni park Rakov škocjan in se vozili po lepi Notranjski skozi smrekove gozdove in med sveže zelenimi pašniki. Vsa narava je bila sprana od pomladnega dežja in je pričakovala toplih sončnih žarkov. Dan se je pričel jasno, veselo razpoloženje v avtobusih se je stopnjevalo. Po Rakovu, nekdanji državni meji med Jugoslavijo in Italijo smo se peljali po Cerkljanskem polju, ki je največje na Slovenskem in zelo znano po svojih posebnostih. Več mesecev

v letu je pokrito z jezerom, ki poleti v vsej obširnosti (24 kv. km) preseha. Valovzor je Cerkljansko jezero imenoval redkost med jezeri in prav čudo narave. Vozili smo in prav čudo narave. Vozili smo in prav čudo narave. Vozili smo in prav čudo narave.

Naš avtobus je zapeljal od tu dalje na Dolenjsko. Nad vodom doline Bistrice smo zagledali na razglednem pomolu Novo Šteto, znamenito po osmerokotni kupolasti baročni cerkvi iz 17. stoletja. Pred cerkvijo raste dve večstoletni močvirni lipi. Na eni je celo v ogromni krošnji zbita velika lesena terasa, da se lahko ob hudi vročini rase, da se lahko ob hudi vročini rase, da se lahko ob hudi vročini rase.

»Od vsepovsod: z gora, gozdov, požganih domov, iz gozdov kriči! zaupajte tovariši, verujte!« V lepi bogati okrašen cerkvi je katehet daroval mašo, ki so se izletniki udeležili. Potem ko smo ogledali lepo dolenjsko naravo smo krenili proti Ribnici. Tu je obiskoval osnovno šolo naš veliki pesnik France Prešeren. Saj smo našli poslopje v Seškovi ulici št. 28.

kjer piše na spominski plošči: Pod tem krovom je bila ribniška šola, prvi vir učenosti, kjer si je France Prešeren gasil »vuka žej«, in bil vpisan v zlato knjigo odklončevcev.

Ribnica je središče »suhe robe« in domovina Ribničana Urbana, ki je prodajal žlice in ostalo leseno kramo po Evropi. Po dobrem in okusnem kosilu smo se peljali na cilj našega izleta v Velike Lašče, v zibelko slovenske kulture. Na trgu stoji spomenik pisatelja Frana Levstika, ki je odločilno usmeril razvoj naše književnosti; doma je bil v Spodnjih Retjah. Njegov sodobnik je bil pisatelj Josip Stritar iz bližnje Podsmreke, nadalje moramo omeniti tudi sociologa Janeza Kreka in končno našega slavljence Primoža Trubarja.

Laščani so nas sprejeli v lepi sodobno urejeni novi šoli. V veliki telovadnici je bil zbran ves profesorski zbor z učenci. Namestnica ravnatelja (ki je bil zadržan po službeni dolžnosti), je pozdravila bazovske izletnike in jim želela dobrodošlico in poklonila naši šoli alibum s fotografijami naše Trubarjeve slavnosti. Na njen pozdrav je odgovoril zastopnik združenja staršev bazovske šole in prav tako poklonil šoli fotografijo naše slavnosti. Za tem je sledila obširna dobro pripravljena akademija. Pričela se je s folkloro, nato z glasbenimi točkami (violam, klavir, čelo), telovadnim nastopom, zaključila pa z daljšim re-

čitalom. Vse točke so izvajali učenci velikaške šole. Tudi naši učenci so dodali programu tri pevke točke. Po nastopu je bil sprejem v knjižnici in gostje so si ogledali notranjost nove šole.

Dan se je zjasnil. Po prijetnem presenečenju, po vsem kar smo videli v Velikih Laščah, smo se podali do Rašice, kjer so Trubarju ob 400-letnici izdaje prve slovenske knjige postavili spomenik. Tu so nas pozdravili zastopniki turističnega društva in nam želeli dobro bivanje med njimi. Ustavili smo se ob spomeniku kjer so otroci zapeli in položili šop nageljnjev. Takoj ob vasi je slovit Auerspergov grad Turjak iz 11. stoletja, ki je igral v naši narodnoosvobodilni vojni tako važno vlogo. Grad danes obnavljajo, ker je bil v vojni močno poškodovan, posebno od 13. do 21. septembra 1943 ko so se partizani bojevali z zadnjimi skupinami belogardistov, ki so se po tednu upora v gradu vdali. Z ogledom Temkovega mlina, ki stoji na kraju kjer je stala Trubarjeva hiša, ki so jo požgali Turki pri velikem spopadu leta 1528 smo se poslovlili od prijaznih Dolenjcev in krenili še na zadnji del našega izleta.

V Ljubljani smo si ogledali živalski vrt. Otroci so z zanimanjem si ogledovali res lepe primerke naših in tujih živali. Posebno so jih navdušile papige z lepim, živim perjem, smejali so se opicam, s strahom so gledali močnega leva, pa tudi volk ni bil nič

kaj prijazen. Kramljali smo v prijetni senci in počakali da se vseh 84 izletnikov zbere v avtobusih s katerima smo se, utrujeni od dolgega izleta in polni spominov končno napotili iz mesta proti domu kamor

smo srečno dospeli ob 21. uri. Prirediteljem in voditeljem lepega izleta, kakor tudi razlagi po poti, ki je bila res zelo potrebna, se otroci in starši zahvaljujejo.

M. P.

Izletniki iz Bazovice pred osnovno šolo v Rašici

Z razstave vin v Križu

Vreme letos nikakor ni naklonjeno pridelateljem vinske razstave v Križu. Kljub temu pa je v petek, kot v soboto bil obisk, če upoštevamo vremenske razmere, zadovoljiv. Upamo, da se bo vreme vsaj danes nekoliko izboljšalo in tako nagradilo prizadevne organizatorje.

SPROSTITIV PROMETA V VELIKIH MESTIH

Otoki za pešce v evropskih mestih Prvi poskusi pred leti v Švedski

Velik uspeh ukrepa o prepovedi prometa v mestnih središčih v Kölnu in Münchnu - Velika Britanija v zastoju

V Italiji se je komaj pred nekaj leti uveljavila misel o otokih za pešce v mestih. Pozna množična motorizacija in zlasta lažnost odločitev v okolici sredstvom je dolgo časa odvrčala sleherni pomislek od vprašanja zastojev v mestnem prometu in o onesnaženju ozračja.

Prva država, ki se je načrtno lotila otokov za pešce je bila Švedska, ki je s tem začela že leta 1950. Načrtovalci so se najprej lotili novih naselij v okolici velikih mest, kot so Stockholm, Göteborg in Malmö. Takih naselij je približno 50, vsako ima pa od 30 do 50 tisoč prebivalcev. Naselja so tako uredili, da je možno preiti z avtom v neposredno bližino stanovanj. Istočasno pa prehoditi vse naselje, ne da bi prečkali prometnih poti. Največja razdalja, ki jo pešec mora prehoditi do stanovanja, znaša kakih 500 - 600 metrov. V mestnih središčih, ki so jih zgradili pred nastopom avtomobila, pa so prepovedali promet v nekaterih mestnih predelih. Odziv prebivalstva je bil nasplošno ugoden, le trgovci so od časa do časa tarnali, češ da so dobili precej padli. V bližini otokov za pešce so zato zgradili velike parkirne prostore in veleblagovnice.

Velik uspeh so imeli otoki za pešce tudi v Zvezni republiki Nemčiji. Mesti Köln in München sta najlepša primera nove prometne politike. V Kölnu so ulico «Hohe Strasse» spremenili v pravi raj za pešce, po prvotnem uspehu pa so območje še razširili. Tokrat so med najbolj navdušeni zagonovniki prepovedi prometa prav trgovci, katerih dohodek so se po začetnem padcu občutno povečali.

München je po zaslugi velikih denarnih naložb ob priložnosti olimpijskih iger leta 1972 tudi preuredil staro mestno središče, ki se je spremenilo v izredno miren predel. Po sledovih velmest so šla tudi druga manjša mesta. Zabeležili pa so tudi nekaj slabih rešitev, kot na primer v Stuttgartu in v sicer zelo modernem Frankfurtu.

Kar zadeva otoki za pešce je Francija še v veliki zamudi. V vsej državi obstaja le eden, in sicer v Parizu. Predel Saint-Severin pa je zaprt le delno. Vanj lahko v dopoldanskih urah vozi tovornjaki, ki prevažajo blago ter posebni avtomobili tistih, ki

tam stanujejo ali pa imajo tam garažo. V francoskem glavnem mestu je tudi nekaj cest, ki so zaprte za promet le ob sobotah in nedeljah. Gre v glavnem za ceste in trge, ki imajo umetniški ali turistični pomen. Francija se je doslej izogibala dragim preureditvam prometa v mestih in se je s tem vprašanjem raje spoprijela pri načrtovanju novih predmestij.

V Veliki Britaniji je v zamudi London, ki ima le en majhen otok za pešce. Obstajajo predlogi in študije za prepoved prometa na znanem Piccadilly Circusu in na Trgu Trafalgar Square, posebno prepričani zagovorniki pa ni, tudi zaradi negativnih izkušenj z občasnimi prepovedmi prometa v nekaterih ulicah ob božičnih in novoletnih praznikih.

V Španiji še ne poznajo gostega mestnega prometa. V Barceloni, Madridu in Sevilji obstajajo nekatere mestne četrti, kjer je promet prepovedan. Šoferji pa se sami izogibajo nekaterih ulic, ki so po že ustaljeni tradiciji namenjene drobnim trgovinam in kramarstvu.

Nizozemska je otoki za pešce uvedla že pred desetimi leti z velikim zadovoljstvom prebivalstva. V bližini Belgiji jih ni, le v Bruslju so prepovedali parkiranje na glavni ulici, da bi omogočili večji turistični promet. V Danskem ljudje prostovoljno poslušajo koles, zato posebnih težav ni. V prestolnici je nekaj izrazito trgovskih ulic, ki so zaprte za promet.

K. B.

Težave pri odstranjevanju min v Sueškem prekopu

Dela v Sueškem prekopu so že nekaj časa v teku. Nekaj ladij je že preplulo vso vodno pot, kljub temu pa obstajajo še vedno nekateri problemi. V obdobju med letom 1967 in koncem zadnje arabsko-izraelske vojne so postavili v prekop ogromne količine min, zato so ameriški in britanski izvedenci imeli in še imajo mnogo dela. Mine bodo odstranili iz vsega prekopa, v načrtu njihovega dela pa ni odstranitve min iz Gobalske ožine, pri južnem rtu Sinajskega polotoka, kjer Sueški prekop prehaja v Rdeče morje.

Cefis na krizarjenju z Nencionijevo jahto

Predsednik poldržavne družbe Montedison E. Cefis, velik prijatelj tajnika Krščanske demokracije Amintora Fanfanija, je že nekaj časa na dopustu po zadnjem napornem obdobju. Cefis je odpotoval na Ciper, kjer ga je čakala jahta, s katero je preplul velik del morja med grškimi otoki. Svoje potovanje je zaključil v Turčiji. Vest sama po sebi ne bi bila zanimiva, če ne bi bila jahta, s katero je dr. Cefis plul po Egejskem morju last misovskega senatorja Gastona Nencionija, ki mu jo je blagohotno odstopil.

Med Cefisom in Nencionijem obstaja že vrsto let tesno prijateljstvo, ki se je okrepilo ko je bil Cefis predsednik druge poldržavne družbe ENI v letih 1970 in 1971. Takrat je Nencionij močno vplival na majhne delničarje, ki jih je organiziral direktor desničarskega tednika «Candido» Pisano in ki so bili naklonjeni Cefisovemu nasprotniku Giorgiu Valeriu. Delničarji so nenadoma spremenili mnenje in postali goreči pristaši Eugenia Cefisa.

Čeprav bi Cefis lahko zatajil svoje prijateljstvo do senatorja Nencionija, čigar povezave z nekaterimi skrajnodesničarskimi prevratniškimi krogi so znane, tega ni storil. Predsednik Montedison je pač zelo zvest starim prijateljem, pa čeprav ti zagovarjajo stališča, ki po reakcionarnosti presegajo celo uradno stališče neofašistične stranke MSI.

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Skušajte biti potrpežljivi in veseli. Utegnete izgubiti tisto kar ste si z dolgoletnim trudom pridobili. Vsaka šola nekaj stane. To velja za poslovne, kot tudi za ljubezenske odnose. Pazite za zdravje v družini. Vesela vest proti koncu tedna, ki pa vas bo nekoliko presenetila.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V naslednjih dneh prijetne novosti v poslovnih zadevah. Ne prepuščajte se impulzom, ki so večkrat slabi svetovalci. Nekdo bi vas hotel presenetiti, verjetno vas bodo obdarovali. V čustvenih odnosih bodite bolj popustljivi. Videli boste, da se bo vse dobro izteklo. Vreme vpliva na živčnost.

DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Prevelika odkritost in nepopolnost ljudi se vam utegne slej ko prej maščevati. To velja še zlasti za sedanje dobe, v katerem bodo vaše čustvene zadeve nekoliko treple. Prejeli boste pismo, ki ga niste pričakovali. Nekoliko več optimizma vam ne bo škodilo. Zdravje dobro.

VELJAVEN OD 30. JUNIJA DO 6. JULIJA 1974

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Izredno razpoloženje, ki bi vam znalo veliko pomagati. Predvsem utrdite svoje poslovne zadeve. Tudi v ljubezenskih odnosih ne bi škodovalo nekaj več iniciative, sicer pa nekoliko bolj smotno. Če boste bolj potrpežljivi bodo razmere v družinskem krogu vedre. V četrtek izogibajte se prepihu.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Zvezde vam v tem tednu v poslovnih zadevah niso preveč naklonjene, še zlasti prva dva dni v tednu. Mnogo bolj ugoden je položaj na čustvenem področju, kjer bodo odnosi z ljubljeno osebo zabeležili viden napredek. V družinskem krogu majhen spor, ki se bo proti koncu tedna uredil. Zobol.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Pazite na zanimive priložnosti, ki se vam bodo v teku tedna predstavile. Skušajte jih pravilno izkoristiti. Ne obupajte za vsako malenkost. Nesporazum se ne pomeni konec nekake čustvene odnosa. Več odločnosti pa bo spet vse urejeno. Ne bo odveč,

če boste v prihodnjih dneh stopili k zdravniku.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Če boste nekoliko bolj previdni kot ste bili zadnje čase, si boste prihranili marsikaj neprijetnega. Ne odločajte na hitro da ne zabredete. Zadoščenje v ljubezni, samo nekaj več odločnosti bo treba. Majhno zdravstveno krizo boste kmalu premostili.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zelo verjetno vam bo na poslovnem področju nekaj šlo navzkriž, kar pa boste z nekaj več iniciativno z lahkoto popravili. Mnogo zadoščenja pa boste imeli v odnosu z ljubljeno osebo. Sredi tedna boste sklenili novo prijateljstvo, ki se utegne utrditi. Lahka hrana vam ne bo škodila.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Na poslovnem področju se vam ta teden obetajo lepi uspehi, sicer pa je od vas odvisno, če se boste znali uveljaviti. Isto velja v ljubezni, kjer zaradi manjšega nesporazuma še ne kaže o-

bupati. Utegnili bi doživeti kako razočaranje s strani prijateljev, ki so vam doslej bili zvesti.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Izredno razpoloženje, ki vam bi utegnulo mnogo pomagati. Ugodne razmere glede zadev srca, ker boste imeli poseben čar. Nenadoma se boste naveli družbe neke osebe in si boste iskali nove družbe. Preprij v družini, obisk znancev. Paziti morate na živce.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zelo vam bo v poslovnih zadevah zelo naklonjena, za to boste uresničili nekaj starih načrtov, ki so vam doslej še vedno spodelile. Razburiljo doživljaji v srčnih zadevah, kjer vam bodo tekmeči priredili nekaj neljubih presenečenj. Imeli boste priložnost za zanimiv izlet.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Važni razgovori na poklicnem področju, ki pa ne bodo obrodili zaželenih sadov. Mikali vas bodo tajni sestanki, pri katerih bodo trpeli vaši živci. Potrebni boste počitka. Spoznali boste simpatične osebe, s katerimi boste preživeli nekaj pravih prijetnih ur. Prebavne motnje.

SVOBODA: MARSEJSKI KLAN - francoski barvni film ob 18.30 in ob 20.30.

DESKLE: ZOBNI ZDRAVNIK V POSTELJI - danski barvni film ob 17. in ob 20. uri.

PRVAČINA: GARINGO - ameriški barvni film ob 17. in 20. uri.

RENCE: NEZGREŠLJIVI DANGO - amer. barvni film ob 20. uri.

DEŽURNA LEKARNA
Danes je v Novi Gorici dežurna CENTRALNA LEKARNA, tel. 21-456, ki je odprta od 8. do 12. ure. Odprta je tudi ves prosti čas do ponedeljka jutraj za izdajo zdravil po receptu in za nujne primere. Lekarna opravlja dežurno službo tudi za območja Sempetra, Dornberka in Goriških brd.

danes v Novi Gorici

KINO

SOČA: TEKSAS-JOE - italijanski barvni film ob 18.30 in 20.30.

danes ob obali

KINO

KOPER: ob 20.30, ameriški: PATTON - JEKLENI GENERAL.

IZOLA: ob 20.30, ameriški: ŠERIF NA DIVJEM ZAHODU.

ŠKOFJE: ob 20.00, ameriški: GROZA V NOČI.

PIRAN: ob 20.30, ameriški: WEST SIDE STORY (Zgodba z zahodne strani).

PORTOROŽ: ob 20.30, italijanski: NEPREMAGLJIVI SAM WALLASH.

TRGOVINE

PIRAN in **PORTOROŽ** sta ob nedeljah še brez dežurnih trgovin. V **KOPRU** pa bosta v nedeljo dežurni: Market JESTVINA na Cesti JLA in Trgovina s sadjem in zelenjavo JAGODA v Kidričevi ulici.

V **IZOLI** pa bosta dežurni: Trgovina TUROPOLJAC v Pittonjevi ulici in Delikatosa LJUBLJANSKE MLEKARNE v Dantejevi ulici ter trgovina s sadjem in zelenjavo KMETJSKA ZADRUGA v Drevo-redu 1. maja.

LEKARNE

V nedeljo dopoldne so odprte vse glavne lekarne v obalnih mestih, za nujne primere pa je popoldan ska dežurna služba.

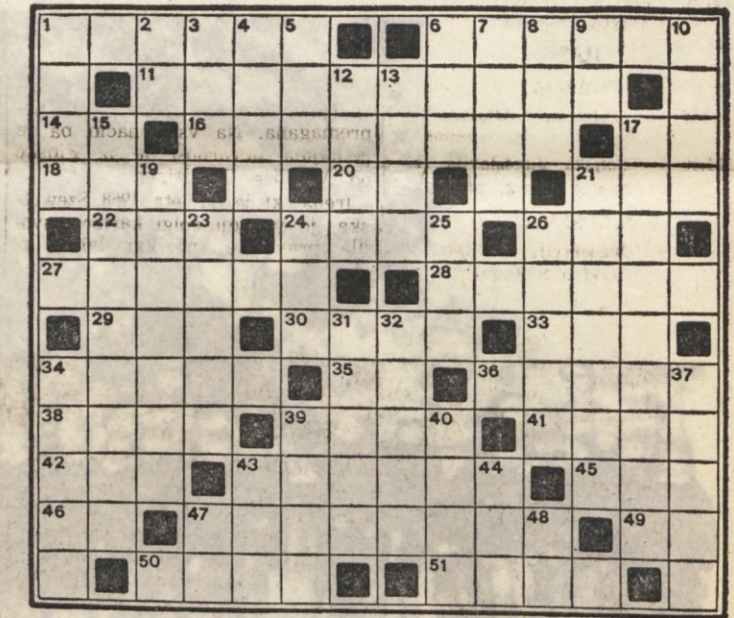
ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

V vseh treh obalnih mestih je organizirana celodnevna zdravniška dežurna služba. Tako v Zdravstvenem domu v Kopru kot v zdravstvenih ustanovah v Izoli in v Piranu dobite pomoč od 7. ure jutraj do 7. ure zjutraj v ponedeljek.

ZABAVE

Čez nedeljo bodo na obali odprti vsi zimski igralni objekti, kjer se v vsi drugi športni objekti. Zvečer bodo igrali v vseh večjih lokalih zabavni orkestri, barski pro-

KRIŽANKA... z našim krajem

KRIŽANKA Z NAŠIM KRAJEM

VODORAVNO: 1. «Naš kraj», 6. Tekmovalci v atletiki, 11. Naša najboljša športnica, 14. Raoul Noveri, 16. Italijanski pisatelj, 17. Karl Engler, 18. Nastaja pri izogrevanju, 20. Najmanjše število, 21. Del obraza, 22. Zivljenjska... vez, 24. Simbol, 26. Faloti na pol, 27. Burno oksidirati, 28. Plast celic na površini kože, 29. Italijanska agilna ladja, 30. Ime filmskega igralca Martina, 34. Afriški plemiški naslov, 36. Majhna skala, 35. Mirko Dečak, 36. Kjuder, dirigent iz «našega kraja», 38. Cankarjev ime, 39. Italijanske denarne enote, 41. Tež ovitka ali posode, 42. Italijanski plemiški naslov, 43. Ublazevali, 45. Rastlinska bolezen, 46. Znak za iridij, 47. Možnost, 49. Italijanski splošni, 50. Nedelavna, 51. Verdijeva opera.

NAVPIČNO: 1. Angleški plemiški naslov, 2. Novi Sad, 3. Halogena prvina, 4. Italijanska električna družba, 5. Uničenje pome, 6. Z Matcem, 7. Grška pokrajina, 8. Očet, 9. Anton Čehov, 10. Žensko ime, 12. Zaključek molitve, 13. Italijanska pevka, 15. Športni veteran iz «našega kraja», 17. Športnik v «našem kraju», 19. Grad v našem mestu, 21. Krčmar, 23. Tegoben, 24. V nogometu je... življenjski, 25. Moško angleško ime, 26. Prvi v Londonu, 31. Knezi beduinskega plemena, 32. Športno društvo v «našem kraju», 34. Pospešuje gorenje in dihanje, 37. Bivši italijanski atlet, 39. Antično glasbilo, 40. Ognjenik na Siciliji, 43. Irski otok, 44. Premikati se, 47. Valley East, 48. Glede na, k.

(lako)

Dan je hiral, svetloba je usihala v naraščajočem valovanju vse gostejše megle. Utrujenost ju je silila, da si pravčasno poišče čim primernejši prostor za bivač. Joža je izbral polico, kjer sta lahko vsaj sedla in se pripravila na neprijetno noč.

Z visoke sivine je dihala negotovost in pršel droben dež. Se vedno ju je obdajalo grozljivo brezvetrje in obok neba je sumljivo črnel. Vdan v usodo, je rekel:

«Samo nevihte še manjka, da naju voda odplakne s police...»

Zato sta se privežala in pribila k steni, si navlekla vsak svojo kapuko na glavo. Spraznila sta nahrbtnika in vtaknila vanju premle in razbolele noge, ki so bile potrebne počitka bolj kot obdrnjene roke.

Cez nekaj časa je Pavla dejala:

«Neurja ne bo. Vendar nama dež ne bo prizanesel.»

Tema je naraščala kot plima, megleno valovanje pa se je lepilo okoli njiju. Skale, na katere sta se naslonila, so bile mokre in črne. Le Pavlin obraz je bil še bel in živ. Da bi pregnala tesnobo, sta se začela meniti.

«Joža, ali uganem, kaj si sedaj želim?»

«Kdove, ko imaš po navadi toliko želja... Mogoče bi rada

Mele zvezde, videla Veliki voz, Severnico ali pa kakšen

komet...»

«Ne bodi neumen! Zdej mi ni prav nič do romantike. Samo to si želim, da bi prišla čimprej iz te stene. Pravzaprav si želim postojlo.»

«Postejoy! Ti imaš pa velike želje! Ti, ki si tako rada bivakirala... Kaj pa potem jaz, ki mi ni bilo kaj dosti do tega... Kar misli si, da sva v postelji... Morava se vsaj malo naspati. Jutri naju čaka najtežje.»

Nasmehnila se mu je s kotički ust, nagnila glavo, zaprla oči in kmalu je spala. Potem je zmanjkalo tudi njega.

Zagrnilo ju je valovanje brejih megla. Z vrha gora, z ledenika, z roba stene so se sesipale v prepade nove gmote, nabite z vlogo, z drobnimi kapljicami, ki so pršele nanju...

Sredi noči se je Joža prebudil. Čutil je vlažne roke teme, gledal v valujočo sivino, v bleščanje mokrih sten, ki so se nenadoma izgubljale. Vse je bilo tako kot v onstranstvu...

Veste so se mu začele zapirati. V polsnu se je zganila v njegovi zavesti reka spomina. To je bil čas, o katerem ni vedel, če teče naprej ali nazaj. Zdelo se mu je, da se vrača z daljnega popotovanja v svoj svet. Od tam, kjer sta si bila smrt in življenje še bližja kot v tej negotovljubi steni. V temi je bilo vse tuje. Tu bo vsaj smrt domača...

...Bila so to štiri leta tavanja skozi blodnjak izgnanstva. Štiri leta izgubljenega življenja, polnega tegob, ko so njegov ponos tepli kot predpražnik, ko je živel le od bolnega upanja...

Meglina reka, ki se je valila skozenj, je bila umazana in krvava. Nemški major je izginil v temi, on pa se je znašel med mestnimi lučmi. Iskal je in našel prijatelja. Stane ga je vzel k sebi na stanovanje, Pavla mu je dala denar, da se je znašel dokler se ni za silo zaposlil in utonil v množici.

Težko se je privadil mirno gledati v oči Italijanom in belogardistom. Tu ni bilo ne brečnejših žuželk ne ptic ne cvetnih trat. Počniki, umazane betonske ceste, kamioni, racije, policijske ure, razdraženost, strah in streljanje... Čeprav je bil

previden in se je izogibal sovražnikovim mrežam, bi se bil nekajkrat skoraj zapletel. Povezan z odporom, je opravljal vsakovrstne naloge. Pri Pavlu so se skrivali ilegalci. Pomagal je delati skrivališča, prenašal je pošto in zbiral je opremo za tiste v gozdovih.

Trpel je, ko so streljali. V zavesti mu je obležala krvava podoba peska iz gramozne jame, kjer so ustrelili Aleša, Mihovega šefa, odvetnika, katerega je večkrat vodil v gore. Trupla, ki jih je včasih pobiral v steni, je imel za davek naravi. Nasilno ubiti pa so mu obležali v duši kot žerjavica. Lahko bi bil tudi sam med njimi. Nekaj tednov se je dušil v italijanskem zaporu. Na srečo mu niso imeli kaj dokazati. Prijatelji so ga z denarjem spravili ven. Italijanski major je podlegel ženskem čaru...

Kakor bolniku s hudo vročino so se mu te podobe valile skozi zavest. Zgodilo se je, da je čepel v Pavlinem skrivališču z nekimi ilegalci, zgoraj pa so topotali Nemci. Od njihovih korakov mu je bilo, kot bi zabijali žebelje v krsto. Množica ljudi, beton, pločniki, stroji, kamioni, nobenih belih voda in slapov... V spominu je ostala kalna reka, ki je tekla skozi mesto in naplavljalala mrliče z razbitimi lobanjami ali zankami okoli vratu...

In redki utrinki svetlobe - pogovori s Stanetom in Pavlo, ko so obujali spomine in delali načrte... Kdove kolikokrat ji je govoril o tem stebri! In Pavla je sklenila: «Če le ostaneva živa, v stebri pojdeva skupaj! Boš šel z menoj? Ne boš vzel s sabo Miha ali Grila? Vsak po tri prvenstvene imava v steni, najtežje, čež stebri, pa bova udarila skupaj...»

Za vsem krvavim, kar se je vračalo v zavest, za vso surovostjo časa pa je sredi božanske stene visela njegova slutnja boljših ljudi, lepšega življenja, življenja, ki je vredno velikega tveganja, ki edino razžari dušo... Mar ni človek iznašel pekel zato, da lahko živi za nebesa? Zlo - da ceni dobro? Norost - da ve za pamet. In tudi vojno - da bi lahko prišli nekoč

do spoznanja, koliko je vreden mir. Saj celo pleza zato, da bi se dokopal do tistega, pred čimer človek pri dnevu beži ali pa ga je preveč strah o tem razglabljati?

Sredi megleno noči so odpadale vse krinke. V temnem ogledalu je hotel videti svoj pravi obraz, gol in razpokan, in zazreti v njem poslednjo zapoved. In doumeti, zakaj hoče več, kot zmore, zakaj gre dlje, kot hoče. Colni njegovih misli so drseli med penami deroče reke, med čeri iztekajočega se časa. Mar ni tu na meji tistega, kar ne bo nikoli več? Začuden nad tem, kar je bilo, in prestrašen pred tem, kar prihaja, je čutil sladkobno grozo.

Obrnili se je k Pavlu. Njen beli obraz je bil spokojen in vdan v usodo. Na licih se ji je zrcalila blažena brezbriznost. Morda ju je stebri tako zbližal, da sta končno zabredla na rob, ki bo pomenil konec? Kako grozotno in lepo je živeti... Kako čudna je ta meglena noč, ko mu misli blodijo napoi v onstranstvu... In daljavia je na obodu svetlobe videl svoje prijatelje, Staneta in jesenijske plezalec. Najbližji pa mu je bil Miha. Ali ne krili z rokami? Morda ga pričakuje, naj odneha?

Trije delavci v usnjenih predpasnikih, z zaščitnimi naočniki in klobuki, pomaknjenimi na oči, so se sukali okoli plavza. Miha je prišel z inženirjem pogledat, kako bodo spustili saržo. Postal je direktor železarn. Sel je skozi obrate, pa je v žičarni pogrešil Copa. Ni ga bilo v tovarni. Večkrat se je tega dne spomnil na Joža in bil je v skrbih. Vedel je, da sta s Pavlo odšla v stebri, in dvomil je, da bi ga lahko preplezala. Tudi njega je vojna zdelala kakor vse. Toda hvaležen je bil usodi, da je ostal vsaj živ. Če so v mladosti izživali smrt in iskali nevarnost, so se jih v teh letih prenaedli. Ko je vstaja propadla, so ga ujeli in vtaknili v laborišče. Od tam so ga gnali na delo v Nemčijo. Imel je srečo, da jim je pobežnil v hosto k partizanom.

(Nadaljevanje sledi)

NOGOMET

V 2. POLFINALNEM KOLU

Danes bodo igrali na SP med seboj zmagovalci in poraženci iz 1. kola

Tudi v teh srečanjih so favoriti zmagovalci iz prvega polfinalnega kola

FRANKFURT, 29. — Jutri bo, kot vse kaže, že precej točno znano (ali pa tudi že povsem), katere enajstice se bodo potegovala za prva štiri mesta letošnjega svetovnega nogometnega prvenstva.

Prvo polfinalno kolo namreč ni prineslo remijev, ampak le zmage (in seveda poraze), zato bodo startale štiri ekipe jutri z dvema točkama v žepu, štiri pa prazen rok. Glede na to, da bodo jutri v vseh štirih tekmah igrali med seboj le zmagovalci in poraženci iz prvega polfinalnega kola, je na papirju določevanje favoritov lahko. Ker je pa prognoziranje na splošno nehalno poslan, presenečenja niso izključena.

V A skupini bo «oranžni tornado», kot imenujejo v Nemčiji Nizozemci, igral proti NDR, ki je v prvem polfinalnem kolu zmagala Brazilijo. Brazilija pa bo nastopila proti Argentini (to bo prvi južnoameriški derbi na svetovnih prvenstvih med tema reprezentancama), ki je v prvem polfinalu po-

TV

DANES

ITALIJA
16.55 — NDR - Nizozemska (1. spored - neposredni prenos)

20.25 — ZRN - Švedska (1. spored - neposredni prenos)

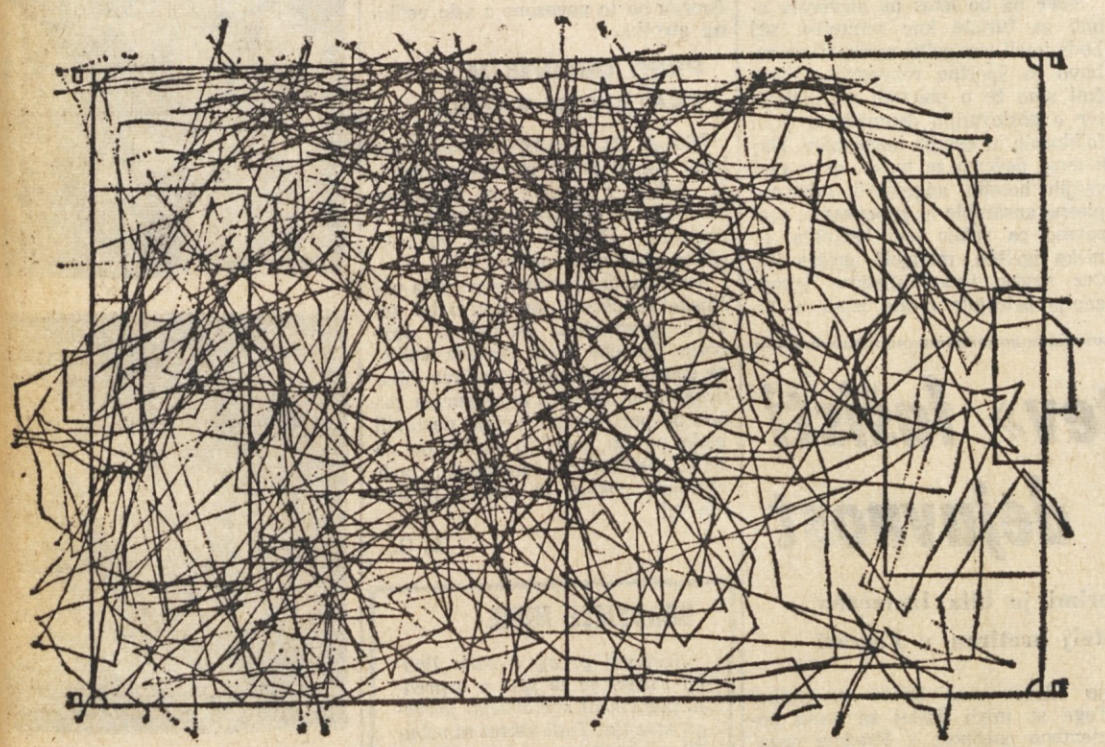
JUGOSLAVIJA
16.50 — Jugoslavija - Poljska (neposredni prenos)
20.20 — ZRN - Švedska (neposredni prenos)

JUTRI

ITALIJA
18.15 — Argentina - Brazilija (2. spored - reg. prenos)

21.00 — Poljska - Jugoslavija (2. spored - reg. prenos)

JUGOSLAVIJA
11.00 — Jugoslavija - Poljska (registrirani prenos)

Švicar Stefan Onken je s posebno metodo narisal vse poti, ki jih je opravila nogometna žoga v 2. polčasu srečanja za SP Jugoslavija - Brazilija, ko so «plavi» branimi svoja vrata na desni strani igrišča. Risba jasno kaže, premoč Jugoslovancev, zlasti na desnem krilu, kjer so pretlačili Oblak, Petković in Buljan. Risba kaže, da niso Brazilci opravili nobenega nevarnejšega napada na nasprotna vrata. Lepo pa je vidno, kako je Oblak zadel brazilsko vratnico.

ŠPORT NA ZNAMKAH

AFRIKA

Afrika je celina, ki že od nekdaj občuti velik vpliv evropskih kolonialističnih držav. To so skušale urediti tudi svoje poštne urade, ki so imele namen vzdrževati zvezo med matično državo in njenimi predstavniki v tujih deželah. Ti poštni uradi pa so bili tudi zaroček poštnega poslovanja, saj se je razvil precej pozno. Bili so podružnice poštne urade v matični domovini ali pa organizacijske oblike velikih

Prve sredozemske igre v Aleksandriji leta 1951 (levo): plavalni maraton na Nilu, ki je domena Egiptčanov (levo); 10. avgust 1953

trgovskih družb, ki so tako lažje urejale svoje posle. Filatelistična zgodovina Afrike je dokaj pestrá, in to posebno po drugi svetovni vojni. Razpad velikih kolonialnih imperijev je botroval nastanku mnogih novih držav, ki so začele z novo ureditvijo in politiko na lastnih tleh. Kar se filatelije tiče, so nekatere države skušale izdajati znamke s razmeroma z resničnostjo potrebo države, drugod so pa serije izhajale kar na tekočem traku, saj so bile vir dohodkov. Težko je slediti tej zgodovini, saj so mnoge države od svojega nastanka do danes že menjale svojo obliko, poleg tega pa nastajajo stalno nova ozemlja. Mnoge države so posvetile posebno pozornost športni filateliji, saj je šport danes velika gonilna sila mnogih državnih interesov in predstavlja najlažje sredstvo za uveljavitev države.

EGIPT

Zaroček poštne uprave so bili razni poštni uradi in sicer 4 francoski (Aleksandrija, Suez, Port Said, Kairo), 2 angleški (Aleksandrija in Suez), 2 avstrijski (Aleksandrija in

Port Said), en grški in italijanski, prav tako v Aleksandriji, ter dva ruska v Aleksandriji in Port Saidu. Ze samo iz tega je razviden trgovski pomen teh uradov. Egipt je imel neko svojevrstno neodvisnost pod angleškim pokroviteljstvom vse do leta 1953, ko so strmoglavili kraljevo vladajočo republiko. Od tega dne dalje je ubral samostojno, neodvisno pot.

Športna zbirka je dokaj pestrá in nas približa neznanim športnim dogodkom. Prva športna serija je izšla leta 1951 ob priliki prvih sredozemskih športnih iger. Na teh znamkah so prikazani svetišče, grbi ter kralj Faruk. Iste znamke so izšle tudi združene v bloku.

Afriško namiznoteniško prvenstvo, ovekovučeno na zanimivi trikotni znamki

KOLESARSTVO

«TOUR DE FRANCE»

V drugi etapi Nizozemec Poppe

Belgijec Bruyere je ohranil vodstvo na skupni lestvici

PLYMOUTH, 29. — Nizozemec Hen Poppe je osvojil 2. etapo kolesarske dirke «Tour de France», ki se je tokrat prvič odvijala v Veliki Britaniji.

Lestvica:

1. Poppe (Niz.), ki je prevozil 163,700 km dolgo progo okrog Plymoutha v 3:53'44" s p.h. 42,022 km n.u. V njegovem času so prispeli na cilj še:
2. Jacques Esclassan (Fr.)
3. Patrick Sercu (Bel.)
4. Gerben Karstens (Niz.)
5. Herman Van Springel (Bel.)
6. Van Atwyck (Niz.)
7. Priem (Niz.)
8. Maria Lasa (Sp.)
9. Van Roosbroeck (Bel.)

Skupna lestvica:

1. Joseph Bruyere (Bel.) 7:28'02"
2. Eddy Merckx (Bel.) zaost. 10"
3. Gerben Karstens (Niz.) 22"
4. Herman Van Springel (Bel.) 24"
5. Jesus Manzanogue (Sp.) 34"
6. Ercole Gualazzini (It.) 39"
7. Joaquim Agostinho (Port.) 41"
8. Dirk Baert (Bel.) 45"

9. Barry Hoban (VB) 47"
10. Jean P. Danguillaume (Fr.) 48"
11. Bertoglio (It.) 56"
12. Bellini (It.) 58"

KOSARKA

Lloyd v A ligi (B skupina)

Italijanska košarkarska zveza je na podlagi kriterijev, ki jih je določil zvezni svet FIP sklenila, da bodo v B skupini italijanske moške košarkarske A lige nastopala tri moštva: Maximobili (Pesaro), Alco (Bologna), Athletic (Genova), Birra Moretti (Chieti), Caudano (Turin), Libertas (Brindisi), Rondine (Brescia), Libertas Brina (Forli), Lamborghini SCI Lazio (Rim), Lloyd Adriatico (Trst).

GOSTOVANJE BORA V TURINU

Fiat TO — Bor 68:65

(26:22, 54:54, 60:60)

Na prijeteljskem turnirju kadetov v Brá pri Turinu, ki ga je organizirala domača občina pod pokroviteljstvom zavarovanja SAI, je Bor v prvem srečanju igral proti Fiatu iz Turina. To srečanje se je zaključilo šele po treh podaljških, ko so borovci, zaradi utrujenosti po vožnji z vlakom, pustili in so tako lahko košarkarji Fiate zmagali le s tremi točkami razlike. «Plavi» so v tem srečanju zapustili povsem zadovoljiv vtis, saj so bili nasprotnikom enakovredni vse do poslednjih minut tretjega podaljška, takrat pa so turinski košarkarji izkoristili Borovo utrujenost in so tako zmagali.

Druga polfinalna tekma: SAI Brá — SABA 90:40.

Finala za 3. mesto

Bor — SABA 64:57

V finalni tekmi za 3. in 4. mesto je Bor proti vsakemu pričakovanju premagal ekipo SABA s sedmimi točkami razlike. Kot je znano, je SABA tako v prvenstvu kadetov, kot na turnirju prijateljstva, ki ga je priredila Servolana, vedno premagala Bor.

Borovci so tako uspešno zaključili to gostovanje. S prikazano igro so zapustili dober vtis.

Tretje mesto na tem turnirju pomeni za naše moštvo vsekakor lep uspeh in kaže, da lahko Bor računa na dober naraščaj.

b. l.

PLAVANJE

SANTA CLARA, 29. — Na mednarodnem plavalnem mitingu v Santi Clari v ZDA je postavila 16-letna Američanka Heather Greenwood nov svetovni rekord na progi 400 m prosto s časom 4'17"33. Dosedajni svetovni rekord na tej razdalji je bil last Keene Rothammer s časom 4'18"07.

Na tej progi je nastopila tudi Italijanka Novella Caligaris, ki je zasedla s časom 4'26"47 6. mesto.

PRIMORSKI NOGOMETAŠI V SLOVENSKEH LIGAH

Izola še naprej v slovenski ligi

Tako bo Jadran tudi v bodoče nastopal v ZCNL

Tudi tekmovalje v slovenski ligi je za nami. Novi slovenski prvak Rudar, ki je bil prvi neprekinjeno od 9. kola v jesenskem delu. Ligo zapuščajo mariborski Kovinar, Šmartno in Aluminij iz Kidričevega, medtem ko so novi člani Slovenske lige bivša drugoligaša Mura in Mercator ter prvaka cónskih lig Vozila in Pohorje iz Ruš. Rudar si je zagotovil pravico do nastopanja v 2. zvezni ligi.

Izola se je torej čet minut pred dvajnostjo rešila. Potem ko je bila že v zelo kritičnem, skorajda brezupnem položaju, si je z odličnim finišem zagotovila obstanek, čeprav bi ji tudi zadnje tri zmage nič ne pomagale, če ne bi Ilirija v zadnjem kolu premagala Kovinarja. Slednji je bil med kandidati za izpad ves spomladanski del na najboljšem, a je po porazu z Dravo v predzadnjem kolu dal Izolanom zadnje upanje, ki se je v nedeljo potem tudi uresničilo. Izolani so v zadnji tekmi zaigrali nad vse odločno in so nadigrali moštvo Slavije, čeprav so povedli šele dve minuti pred odmorom (preko Gustinčiča). Z goloma Vinka Gregorića in Grbca v 2. polčasu je Izola ponovno pripadla golosa zmaga in spet se je odlično spoprijela s svojim najhujšim nasprotnikom v mnogih tekmah, namreč z neučinkovitostjo. Izola je v zadnjih treh tekmah dosegla toliko golov kot ves jesenski del (dvajnost) in kar deset golov več kot v prvih desetih tekmah spomladanskega dela.

Kopčani so kot že predzadnje tekmo

Kopčani so kot že predzadnje tekmo s Kladivarjem tudi zadnje srečanje z Rudarjem odigrali v «poštni» slogu in so doživeli eno svojih najhujših katastrof. Novi prvak Rudar jim je nasul kar šest zadetkov, čeprav je bilo stanje po prvem polčasu še kar ugodno za oslabiljeni Koper (minimalno vodstvo domačinov).

Zaključna ocena

«Konec dober, vse dobro», tako lahko komentiramo letošnji nastop primorskih ligašev v slovenskih ligah. Sicer pa z njihovimi uvrstitvami, razen častnih izjem, ne moremo biti zadovoljni. Glede na ugoden zaključek pa bodo Primorci v prihodnji sezoni močnejše zastopali v slovenskih ligah kot doslej. Še vedno bodo imeli osem predstavnikov v republiških ligah, vendar bodo v elitni konkurenci slovenske lige nastopala tri moštva, v zahodni cónski ligi pa zaradi tega moštvo manj (pet). V slovenski ligi so imeli boljše kot lani.

OB ROBU SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Takoj za Koprom velja omeniti Vozila, ki so s prednostjo petih točk osvojila prvo mesto v ZCNL in izpolnila štiriletni cilj.

Vse ostale ekipe so poslabšale svoje uvrstitve z izjemo novince Tabora, ki je z osvojitvijo devetega mesta in obostankom v ligi dosegel cilj.

Najbolj je padla Izola, kar za sedem mest, saj je bila lani odlična četrtá, letos pa komaj enajsta.

Močno se je poslabšalo tudi Primorje, ki je bilo lani drugo, letos pa se je moralo boriti celo za obstanek (deloma tudi zaradi treh izgubljenih točk za zeleno mizo) in šele z izvrstnim finišem prispelo na sedmo mesto.

Adria je bila v lanskem prvenstvu šestá, letos osma; Jadran lani devetá, letos deseti in Tolmin lani sedmi, letos še enajsti. Zanimivo je, da so Tolminci, ki se vračajo v primorsko ligo in prepuščajo svoje mesto primorskemu prvaku Renčam (skupno s Kamnikom in škofjeloško ekipo LTH novi član ZCNL), imeli med vsemi primorskimi enajsticami najdaljši neprekinjen staž v ZCNL. Stara znanca ZCNL sta tudi Primorje in Tabor, vendar sta vmes nekaj časa igrala v primorski ligi.

Značilnost, ki je ne gre prezreti, je tudi v tem, da so primorska moštva spomladaj v glavnem poslabšala svoja mesta iz jesenskega dela, čeprav jim vsi pripisujejo prednost zaradi ugodnejših vremenskih razmer v pripravih na spomladanski del. Spomladaj sta napredovala samo Koper (jeseni osmi) in Primorje (jeseni deveto), na istem mestu pa sta ostali ekipe Izole in Vozil, čeprav so slednja spomladaj osvojila kar tri točke manj. Adria in Jadran sta bila po jesenskem delu četrtá oziroma šestá in sta padla kar za štiri mesta. Jadran je sicer spomladaj spodbudno začel in napredoval na četrto mesto, a je s četrtim kolom začel s samimi porazi, do zmage v zadnjem kolu. Tabor je, glede na jesen, na lestvici zdrsnil za dve mesti. Tolmin pa za eno.

Navedimo še najboljše strelce posameznih ekip:

Koper (28 golov): Morato in Dobrin 5 golov, Arizanović 3 itd.

Izola (27 golov): V. Gregorić 8, T. Gregorić, Lovrenčić, Grbec vsi 3

Vozila (41): Leban 10, Marušić 8, Korpar 7, Klanjšček 6, Pini 3

Primorje (39): Batagelj 13, Begić 6, Doljak in Kopatin 5, Kotnik 4, Jamšek 4

Adria (35): Jerončić 10, Klanjšček 5, Cerne, Saksida, Fornazarić, vsi 3

Tabor (41): Živič 9, Pahor in Milica 7, Furlan in Zeleznik 4

Jadran (24): Prodan 12, Črnigoj 4, Z. Furlanić 3

Tolmin (33): Leban 7, Kanalec in Rot 6, Lenarčič 4, Podreka 3

B. P.

ROKOMET

Pomlajena reprezentanca Jugoslavije je zmagala na tradicionalnem mednarodnem rokometnem turnirju za «Pokal Jugoslavije», ki je bil letos v Zavidovičih (Bosna). Jugoslovanska reprezentanca je premagala vse svoje nasprotnike, in sicer Madžarsko s 23:19 (12:9), NDR z 28:21 (11:12) in Romunijo s 15:12 (9:7).

OBVESTILA

SPK Čupa obvešča vse tečajnike, ki so se prijavili za JADRANSKI TEČAJ

od 1. do 15. julija, naj se zberejo v ponedeljek, 1. julija ob 9. uri zjutraj na društvenem prostoru v Sestlaju.

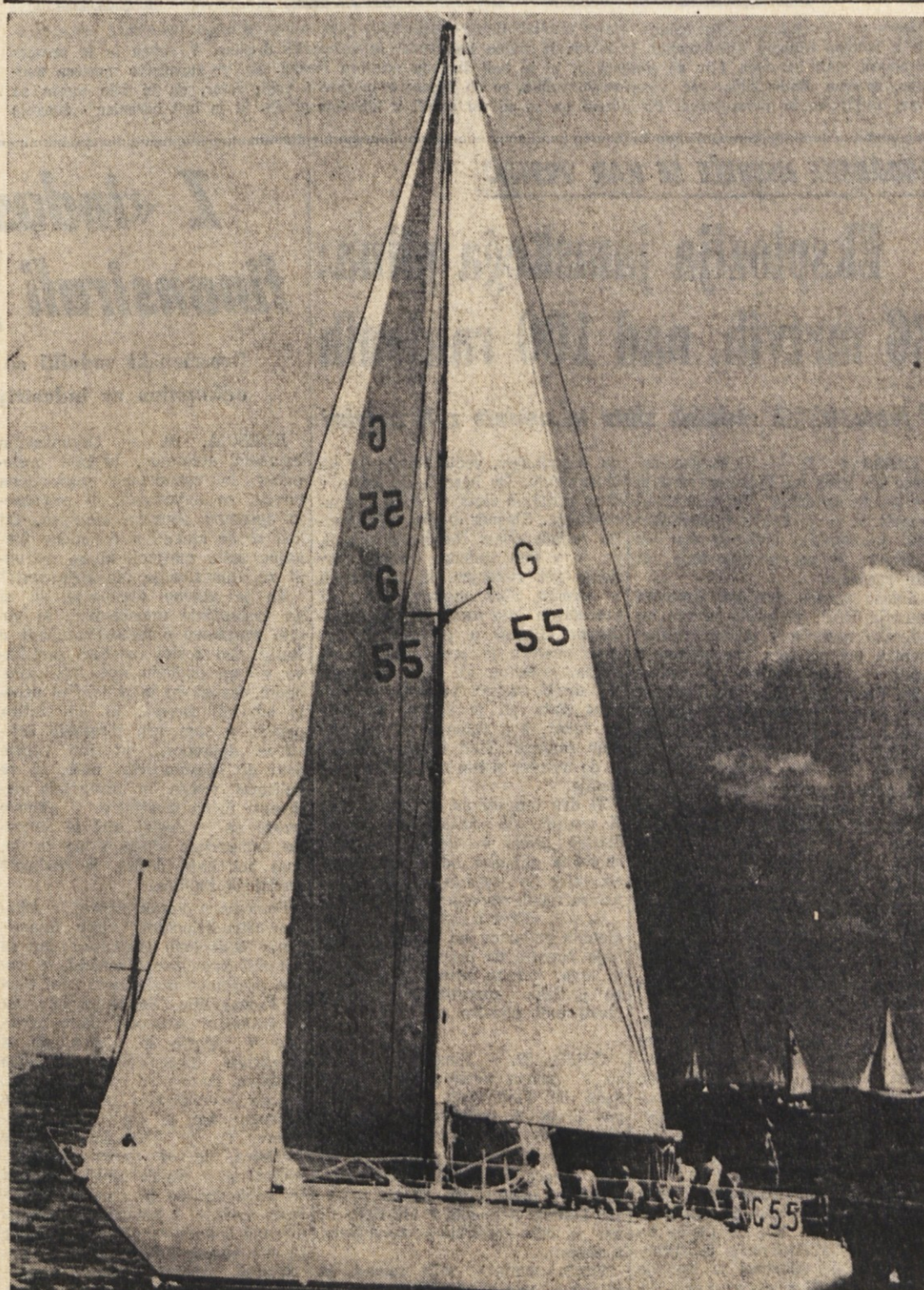
Če se želi še kdo prijaviti za tečaj, lahko to stori v ponedeljek na društvenem prostoru.

SD Primorac - Trebče sklicuje redni občni zbor v petek, 5. julija 1974 ob 20.30 v prvem skilcanju ali ob 21. uri v drugem skilcanju v Ljudskem domu v Trebčah. Dnevni red:

1. poročila;
2. razprava;
3. volitve novega odbora.

Prosimo, da se obnega zbora zagotovo udeležite.

SPDT obvešča tečajnike, ki niso prejeli denarja od neizkoriščenega tečaja ali prezoza sezone 73/74, da lahko doživljajo denar v Tržaški kreditni banki pri g. Paoli.

Ceprav se letošnje vreme dolgo kisa, smo le že sredi poletja, ko pridejo do izraza razni vodni športi. Tudi slovenski pomorski klub Čupa je trenutno zelo aktiven, saj prireja prav v teh dneh v Sestlajskem zalivu ja-dralni tečaj za našo mladino

GENERALNI SEKRETAR KP PORTUGALSKE

Ponovno začeti pogajanja z osvobodilnimi gibanji

Predsednik vlade je prinesel iz Bruslja veliko obljubo - V Mozambiku se ustvarjata dve struji belcev, piše portugalski list

LIZBONA, 29. — Portugalski se bližajo lepi dnevi. Tako nekako zvenijo izjave portugalskih vodilnih ljudi, ki so sinoči prispeli iz Bruslja v Lizbono portugalski predsednik vlade Adelino Da Palma Carlos, je izjavil, da mu je predsednik Nixon ponovno potrdil obljubo, ki jo je dal generalu De Spino, da bodo namreč DA podprle Portugalsko. Po izjavah De Palme Carlosa je bilo srečanje med Nixonom in De Spino »srečanje medsebojnega razumevanja«. Da Palma Carlos je tudi rekel, da je Henry Kissinger sprejel vabilo, da bo obiskal Portugalsko »že v letošnjem letu«.

V Bruslju se je portugalski premier sestel tudi z britanskim predsednikom vlade Wilsonom, s katerim sta razpravljala o obojestranskih problemih in o interesih, ki vežejo obe državi. Britanski premier Wilson je portugalskemu predsedniku vlade obljubil, da »Velika Britanija bo pomagala Portugalski na vseh področjih, kjer bo pomoč potrebna«. Končno je Da Palma Carlos rekel, da mu je predsednik komisije EGS Ortoli izrazil svoje prepričanje, da »skupnost bo v bodoče gledala na Portugalsko z bolj dobrotimi očmi«.

Po tolikih obljubah, ki jih je portugalski premier prinesel iz Bruslja, kjer je bil na zasedanju »velikega« NATO, je vredno ugotoviti se tudi pri izjavah, ki jih je dal generalni sekretar KP Portugalske Alvaro Cunhal sinoči v Lizbonski areni, kjer se je kljub dežju zbralo toliko ljudi, da so mnogi morali ostati izven arene, ker je bila ta zasedana do zadnjega kotička. 20-tisočglavi množici je Alvaro Cunhal med drugim rekel, da »naša stranka je močna, vendar pa ne bo sektašila. Moč naše stranke je v službi enotnosti dežele, v borbi za demokracijo in mir«.

Potem ko je Alvaro Cunhal podudiral, da čeprav v široki koaliciji političnih sil, ki trenutno vladajo deželi, obstajajo tudi divergentne ideje, glede marsikaterega problema, predvsem glede vprašanja, kako rešiti kolonialne probleme, tudi določene neposredne probleme v deželi, se te težave morajo in morajo rešiti, mora se končati vojna, kajti možno je najti rešitev za vse glavne in tudi stranske probleme. Predvsem je treba jasno priznati vsem pravico do neodvisnosti.

Po tem, kar je rekel Cunhal, je treba čimprej ponovno začeti s pogajanja z osvobodilnimi gibanji, da bi se našla »pravičnina rešitev velikega problema«.

Ko pa je generalni sekretar KP Portugalske spregovoril o pravici do stavke, je ponovno opozoril portugalske delavce, da morajo štiti to pravico, vendar pa k temu dodal, da »stranka v sedanjih razmerah vztraja pri stališču, da preproste stavke ne bi služile interesom delavstva, kajti stavke more služiti interesom delavstva le tedaj, ko so se izprala vsa sredstva borbe. Stavke se mora proletariat poslužiti le v skrajnem trenutku«.

Komunistični voditelj Portugalske je nato rekel, da je KP Portugalske »za stališče Portugalske stranke upov«. »KP Portugalske je tista aktivna politična sila, ki je neobhodno potrebna za demokratizacijo političnega življenja na Portugalskem«. Alvaro Cunhal je nato dobesedno nadaljeval: »Naša stranka, ki se zaveda svoje odgovornosti, sprejema sodelovanje v vladi široke koalicije tudi kadar ta izvaja politiko, s katero KP ne soglaša. Toda sprejema to politiko iz objektivnih bistvenih razlogov, kajti le tako je možno pozitivno vplivati na bodoče dogajanje«. Svoja izjava je Cunhal zaključil takole: »Naša zmaga bo težka, vendar je gotova«.

Včeraj je kljub hudemu dežju korakal mimo neke vojašnice v Lizboni spremljal kakih sto mladeničev in deklet skrajno levičarskih gibanj, ki so protestirali proti aretaciji dveh vojaških kadetov, ki nista hotela povečevati svojim enotam, ki bi morale nastopiti proti stavkajočim delavcem portugalske pošte. Policija, ki je ščitila vojašnico, so proti demonstrantom ni nastopila in se je demonstracija mirno končala.

V Lizbonskem večernem dnevniku »Diário popular« je načelnik portugalskih oboroženih sil general Francisco Da Costa Gomes objavil nekakšen intervju o razmerah, v katerih se je našla belopolta množina v Mozambiku. Rekel je, da je preplah, ki se v zvezi s tem širi, pretiran. Costa Gomes je rekel, da »če bodo razne etnične skupnosti v Mozambiku sprejele dejstvo, da je treba živeti in delati v harmoniji, bo vsa rešitev mnogo bolj preprosta«.

O razmerah v Mozambiku je govoril tudi Lizbonski list »O século«, ki je zapisal, da se 250.000 belopolnih državljanz Mozambika ločuje v dve med seboj nasprotni politični grupaciji. Razumniki, predstavniki svobodnih poklicev ter šeltniki bi radi, da bi Mozambik postal tak neodvisen, državni uradniki, mali trgovci ter zemljiški posestniki pa si želijo federacijo s Portugalsko. Po mnenju nekaterih se poslednji opredeljujejo za nekakšno politiko bivše francoske OAA v Alžiriji.

Plaz v Kolumbiji: 200 mrtvih

BOGOTA, 29. — Velikanski nali-vi, ki so katastrofo povzročili, prepuščajo tudi reševanje ponesrečenecv in odkopavanje žrtev, katerih število ni znano, vendar se že sedaj računa, da bi moglo biti tudi 200 mrtvih. V vzhodni Kolumbiji se je zaradi neprestanega deževja utrgal del gore, ki je zasul reko, hkrati pa pokopal pod seboj nekaj desetnih delavcev, ki so bili zaposleni pri popravljanju ceste ob vzhodni gori. Tako se je glasila prva vest, tako so mislili v samem začetku, ko so računali, da je usad pokopal le delavce, ki so čistili cesto usoda, ko pa so začeli zemlje odkopavati, so ugotovili, da je usad zasul še celo vrsto tovornjakov, avtobusov in osebnih vozil, ki jih je zalotil na cesti.

«Mati županja» Rothschild poročila sina pod šotorom

Danes se je v Reuxu v Normandiji oženil 32-letni David Rothschild, član slovite družine bančnikov. Oženil se je z 18-letno Olimpio Aldobrandini, ki izhaja iz znane italijanske aristokratske družine. V zakon ju je zvezala ženinaova mati baronica Alix de Rothschild, ki je tudi županja mesteca Reuxa. Ker je županstvo mesteca majhno, družina Rothschildov pa vsestransko velika, so ob županstvu postavili velik šotor, da bi bilo mesta za vse, sorodnike in povabljence. Po poroki pa so se vsi zbrali v bližnjem gradu, ki je last baronice - županje

RUDARSKES NESREČE SE KAR VRSTIJO

Eksplodzija jamskega plina: 36 mrtvih, nad 100 ranjenih

V južnoafriških rudnikih zlata tri nesreče z 11 mrtvimi

VARŠAVA, 29. — Rudarske nesreče se letos na Poljskem vrstijo kar druga za drugo. Pri večeršnjih nesrečah, ki je že četrta v letošnjem letu, je izgubilo življenje kar 32 rudarjev, 29 pa je bilo huje ali laže ranjenih.

Kakor poročila poljska tiskovna agencija PAP, je prišlo včeraj do rudarske nesreče v nekem prenosovniku pri mestecu Czechowice v bližini južni Poljski. V rudarskem rovu, kjer je v trenutku nesreče delalo 61 rudarjev, je eksplozija jamskega plina iz rova so nato diral jamski plin. Iz rova so nato potegnili 32 rudarjev mrtvih, 29 pa ranjenih. Na kraj nesreče je prišel gen. sekretar poljske stranke dela Gierak, posebna komisija pa je začela proučevati vzroke nesreče.

Kot smo že rekli, je bilo letos že več rudarskih nesreč, vendar je sedanja po svojem obsegu ena izmed najhujših po zadnji vojni. Pred dvajsetimi leti, 1954, je prišlo do najhujše rudarske nesreče na Poljskem v rudniku desietletjih. Zaradi eksplozije jamskega plina je umrlo 80 rudarjev. Eksplozija jamskega plina je povzročila v rudniku požar, ki ga dolgo niso mogli pogasiti. Štiri leta pozneje, leta 1958, je prišlo do podobne nesreče v rudniku »Ma Osowzy«. Ob tej priložnosti je bilo 72 človeških žrtev. Mesteca Czechowice, kjer je prišlo včeraj do hude nesreče, se je že otepal s podobnim dogodkom: prav pred tremi leti, celo na isti dan, torej 28. junija 1971 je prišlo do nesreče, v čistični nafti je izbruhnil požar, pri katerem je izgubilo življenje kar 36 delavcev, kakih 100 pa je bilo ranjenih.

Tudi iz Južne Afrike prihaja podobna žalostna vest. Pri dveh rudarskih nesrečah je izgubilo življenja

Deklica se je izvila staršem iz rok in padla z vrha Michelangelove kupole

Dekletce tresčilo na notranje dvorišče za baziliko z višine petdesetih metrov

VATIKAN, 29. — Tragičen zaključek družinskega izleta: 4-letno dekletce Maria Pasqua Agostino, ki je bila s starši na ogledu bazilike sv. Petra je padla z vrha Michelangelove kupole in umrla. Nesreča se je pripetila ob 9.30. Dekletce se je izvilo staršem iz rok in se neprevidno približalo ograji balkona, ki je na vrhu kupole. Zaradi omotice ali ker se je spotaknila je zdrsnila in padla v prazno. Njeno truplo se je raztreščilo na notranjem dvorišču, 50 metrov pod kupolo.

Čuvaji so ji skušali priskočiti na pomoč, a vsajemu prizadevanje je bilo zaman: deklica je bila pri priči mrtva.

Družina Agostinovi je prišla na nekajdnevni izlet v Rim včeraj ob priliki zadnjega junijskega mostu. Skupaj z drugimi izletniki iz Albe-robella pri Barju se je družina davi podala na ogled slavne rimske bazilike, ne sluteč, da je smrt na preži. Ko se je pripetila nesreča, je bilo na balkonu na vrhu kupole nabito polno ljudi, kot se dogaja ob vsakem prazniku, zato ni čudno, da se je dekletcu v gneči

posrečilo izmuzniti se staršem. Papež, ki je bil takoj obveščen o tragediji, je naročil kardinalu Benelli, naj v njegovem imenu izreče staršem nesrečnega otroka globoko sožalje. Pozneje se je osebno podal v vatikanski mrtvašnico, da bi pokropil truplo Marie Pasque.

Pavel VI. je vpletel med prste nesrečnega otroka rožni venec in se nato obrnil k staršem, da bi jim s prijaznim besedami omilil bolečino. Spremlil jih je iz mrtvašnice do samostana sv. Marte, kjer so jim nune dale na razpolago sobo za počitek.

Otrokovo truplo je ležalo nekaj ur na dvorišču ob absidi vatikanske bazilike, kjer se je raztreščilo, dokler niso vatikanski sodni organi opravili vseh potrebnih pregledov. Po nesreči so turistom preprečili dostop v kupolo.

Nesreča se je pripetila, čeprav je oče, 29-letni Francesco Agostino, dekletko pa se mu je izvilo iz rok. Pri tem se je spotaknilo in padlo proti ograji, v kateri so bili razdelki postavljeni preširoko, da bi lahko zadržali njeno telesce. Oče ni komaj še videl, kako je zgrnila pod balkonom in obnemel v nemočni grozi.

Po pričevanju vatikanskih oblasti je današnja prva tovrstna nesreča, ki se je pripetila na vrhu Michelangelove kupole. Balkon, ki je najvišja razgledna točka v Rimu, je bil dokončan konec 16. stoletja, ko so tu postavili železno ograjo. Tedaj so po nalogu papeža Siksta V. gradili kupolo, ki je veliki renesančni umetnik ni utegnil dokončati. Po navadi čuvaji vedno opozorijo starše, o nevarnosti, ki jo ograja predstavlja za otroke.

Zadnji smrtni primer v vatikanski baziliki se je pripetil pred 15 leti: moški si je vzel življenje s skokom z nekega stranskega balkona bazilike. Njegovo truplo se je raztreščilo na dvorišču Braschi 80 metrov pod teraso.

Bolnega Perona bo nadomeščala «Isabelita»

BUENOS AIRES, 29. — Govorice o bolezni predsednika Perona in o začasnih nadomestitvi so bile torej resnične. Po tem, kar je izjavil sekretar Alberto Fontoure, je Maria Estela De Peron prevzela predsedstvo republike in že zaprislega. Hkrati se je zvedelo, da so člani argentinske vlade, poveljniki obo-roženih sil ter predsednik poslanske zbornice Raul Lastiri obiskali bolnega predsednika.

O slabem zdravstvenem stanju predsednika Perona se je že nekaj dni šušljalo in predvčeršnjem se je na naglo vrnila iz Evrope predsednikova žena «Isabelita», ki bi bila morala ostati na obisku v Evropi do srede. Sinoči so zdravniški izdali sporočilo, iz katerega izhaja, da ima Peron »močan bronhitis«, ki vpliva tudi na njegovo šibkost. Iz tega izhaja, da se bo moral stari državni dalj časa zdraviti.

Kot smo v začetku že povedali, je Peron resno bolan, zamenjala pa ga bo za časa bolezni in okrevanja njegova žena, kot to predvideva nova argentinska ustava, v kateri si je Peron, ko se je po 18 letih izgnanstva vrnil lani oktobra v deželo, zagotovil «naslednika», ker se je pač zavedal, da pri svojih 79 letih lahko doživi tudi kaj hudega. Sicer pa je v zvezi s trenutnimi razmerami v deželi peronistični list »Mayonias« davi pod naslovom »Izjemno stanje med družinami«.

Peron je bil po popolnega okrevanja »caudilla« deželo vodila «Isabelita» in da bo »dežela v najboljših rokah, v rokah osebe, ki je za podpredsednika določa še sama ustava«. List nadalje pravi, da je »Isabelita« v tede dnevi dobila »osebno politično potrdilo ne le v domovini pač pa v mednarodnih krogih«.

Z «industrijo ugrabitev» fašisti finansirali prevratniško dejavnost

Brescianski sodniki so jim zaplenili bankovce, s katerimi je bila izplačana odkupnina za industrija Cannavaleja - Fredov prijatelj aretiran v Ferrari

BRESCIA, 29. — Organizacija bombnih atentatov, urjenje pretepačev in razpredena teroristična mreža, so dejavnosti, ki poglavitno ogromna denarna sredstva. Od kod so se stekali v fašistične blagajne težki milijoni, ki so potrebni za finansiranje teh dejavnosti? To je glavno vprašanje, ki si ga zastavljajo preiskovalci, ki vodijo preiskavo o fašistični mreži v Italiji. Žal doslej rezultati preiskave v tem pogledu niso bili nado-budni. Sodišnikom in policiji ni uspelo odgniti zaveze, ki jim zatira pogled v sam vrh piramide fašistične dejavnosti, ni jim uspelo priti do »nesumljivih« oseb, ki za kulami vodijo in usmerjajo dejavnost črnih teroristov. V njihovo mrežo se je doslej ujel le genovski industrijec Piaggio, še ta je, vsaj kot kaže doslej, le osebnost srednjega kalibra.

Pomemben korak naprej v iskanju netradicionalnih virov finansiranja fašističnih organizacij pa so naredili brescianski sodniki, ki vodijo preiskavo o zločinski tolpi Carla Fumagallija. Znano je bilo, da se fašistični pretepači često prelevijo v roparje in tatove, da si preskrbijo prepotrebna finančna sredstva, domnevati pa je bilo tudi, da ne zanemarijo tako donosne »panoge« kot je »industrija ugrabitev«. Če je bila doslej to le domneva, je od danes gotovost. Sodišniki so v okviru preiskave našli tri bankovce po 50 tisoč od zajetega zveznika, s katerim je bila izplačana odkupnina 450 milijonov lir za milanskega industrija Alca Cannavaleja. Tega so neznanici ugrabili 22. novembra lani pred vhodom njegove vile osvobodili pa so ga dva tedna pozneje.

Bankovci niso edini dokaz o tovrstni dejavnosti, ki so ga zbrali

sodniki. Kaže namreč, da je marsikdo od aretiranih spregovoril v upanju, da bo izboljšal svoj položaj in naprtil marsikatero krivdo pajdašem. Prav zaradi tega je preiskovalni sodnik dr. Arcai pospešil zasliševanja zapornih fašistov.

Pa tudi sam Fumagalli si je neopredvidno skopal grob. Čeprav fašistični kolovodja ni doslej priznal ničesar in vztraja v trdnostnem molku, kaže, da mu je preiskava vseeno sežela do živga. Zaskrbljen zaradi rezultatov, do katerih so prišli preiskovalci, je poslal aretiranim pajdašem navodila, naj določena dejstva prikrivajo ali pa izkrivijo.

Kaže, da se je tokrat nekaj zataknilo v »črtniški« telefonski mreži, tako da so prišli lističi in sporočila, ki jih je razposlal Fumagalli v roke sodnikom.

Kar zadeva ugrabitve, so preiskovalci osredotočili svojo pozornost na račune nekaterih nočnih loklov, ki so jih našli v polvojaškem vebzbišču na planoti Rasini. Kaže, da so ugrabljeni industriji često zahajali v omenjene lokale pred ugrabitvijo. Nekaj računov naj bi našli v žepu Gian-carlu Espostiju, teroristu, ki je bil ubit v spopadu s karabinjersko patruljo.

Na ukaz milanske preiskovalne sodnika dr. D'Ambrosia, ki vodi preiskavo o pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana, so agenti političnega oddelka kvesture v Ferrari aretirali Fredovega prijatelja Alda Gaiba.

Ob aretaciji so agenti zaplenili sveženj zelo »memorabilnih« dokumentov, katerih vsebine ni bilo mogoče izvedeti zaradi tajnosti preiskovalnega postopka. Po ovirah, ki se širijo na milanskem sodišču, kaže, da se za zaporni nalog naša

BENEŠKI DNEVNIK

POZDRAV ROMANA SPECOGNE UDELEŽENCEM NATEČAJA «MOJA VAS» V ŠPETRU SLOVENOV

Krajevni upravitelji naj ovrednotijo kulturne posebnosti Nadiških dolin

Udeležba, ki je v Beneški Sloveniji ne pomni - Nastop vseh beneških pevskih zborov

Včerašnji »senjan« v Špetru Slovenov je bil brez dvoma takšen, kot ga to središče Beneške Slovenije že dolgo ni doživelo, če ga je sploh kdaj. Telovadnica špetskega učiteljskega tistega učiteljskega, ki je bilo ustanovljena takoj po prihodu italijanske uprave v te kraje, zato, da bi bilo stebrov razredovanja beneških Slovencev, je bila nabito polna ljudi. In naj poudarimo, da ta »enabito polna«, ki smo ga zapisali, ni nikak evfemizem, ampak izraz, ki smo ga izbrali zgolj zato, ker ne najdemo primernejših besed, da bi opisali gnečo in nestrojno pričakovanje, ki je vladalo v dvoranah.

Včeraj je namreč z zaključno prireditvijo in nagradenjem končal prvi natečaj »Moja vas«, ki ga je študijski center »Nediža« razpisal zato, da bi med mladimi in najmlajšimi Benečani okrepil ljubezen do domače govornice. Natečaja se

je udeležilo preko sto mladih Benečanov, ki jih je ob prihodu v Špetar pozdravil predstavnik centra Nediža prof. Pavel Petričič.

Prof. Petričič je poudaril, da je tako številna udeležba pri natečaju pokazala, kako živa je bila želja po sodelovanju, kako zelo si je beneška sloboobvezna mladina želela svobodnega izražanja v domačem jeziku. Analiza posameznih tekstov bi pokazala razlike glede na starost, kraje, pisavo, pa tudi glede na spol udeležencev, saj so dečki pokazali izredno sposobnost za obravnavanje socialnih problemov, deklice pa so se izkazale predvsem v opisovanju. Vsi pa so dokazali, da ljubijo svoje narečje.

Komisija, ki so sestavljali Silvia Pittioni, arh. Valentin Simioniti, pesnik Dino Menichini, prof. Zamparutti ter Michele Quilizza je sicer ocenila prispevke, vendar so prireditelji sklenili, da bodo podelili nagrade, pa čeprav manjše, vsem udeležencem.

Za prof. Petričičem je v imenu žirije spregovoril pesnik Dino Menichini, ki je uvodoma poudaril, da sicer piše v italijanskem jeziku, a da je rojen v Nadiški dolini in da to vedno priznava kot svojo moralno, duhovno posebnost. Izrazil je željo, da bi tudi otroci, ki so se udeležili natečaja, ostali zvesti svojemu pokletu, da bi v življenju vedno mirno priznali, da se čutijo različne, ker so rojeni v Beneški Sloveniji. Natečaj je bil potreben prav zato, da bi beneška mladina na razliki, ki jo loči od ostalega italijanskega prebivalstva, gradila

Napovedovalka Bruna Strazari

svojo osebnost, zato, da bo ta mladina imela koronarne v svoji domaći zemlji, ki kot kulturni otok predstavlja posebno kulturno bogastvo v državi.

Za pesnikom Dinom Menichinijem je spregovoril predsednik Nadiške gorske skupnosti deželni svetovalec Romano Specogna. Zahvalil se je organizatorjem za vabilo ter prinesel pozdrave gorske skupnosti, ki je pred dnevi organizirala komemoracijo beneškega pesnika Ivana Trinka. Poudaril je pomembnost iniciative ter se pridružil mnenju pesnika D. Menichinija, da je potrebna

L. O.

Otroci berejo svoje prispevke

no krajevne posebnosti ovrednotiti, kar pa ne sme ostati le skrb nekaterih posameznikov, ki z navdušenjem opravljajo to delo, ampak mora postati skrb krajevnih upraviteljev.

Po pozdravih je sledila akademija, pri kateri so s domačimi pesnimi nastopi vsi pevski zbori iz Benečije: zbor iz Podbocca, zbor »Rečans« z Les, zbor iz Podutane, ki je prisotne presenetil s svojo številčnostjo, saj je najmlajši zbor v Benečiji ter zbor beneških otrok. Med petim so nekateri od udeležencev natečaja prebrali svoje prispevke.

Ob koncu je sledilo še nagradenje. Povedali smo že, da je vsak udeleženec dobil nagrado, čeprav skromno. Večje nagrade so pripadle skupinam, tako srednji šoli iz Špetra, srednji šoli iz Podutane, otrokom iz Gorenjske Tarbilla, iz Maršina, iz Matajurja, iz Barda ter osnovni šoli iz Topolovega.

Nagrade so prispevali predsednik deželne odbora Berzanti, predsednik tržaške pokrajine Zanetti, župani iz Oglega, Devina, Nabrežne, Doline, Repentbara, Zgonika in Števerjana, Pokrajinska turistična ustanova iz Vidna, kulturno društvo »Ivan Trinka«, Zveza slovenskih izseljencev, gibanje »Cooperazione Educativa« iz Vidna, Slovenska prosvetna zveza, Tržaška knjigar-nica, Čedajska hranilnica, Čedajska ljudska banka, Tržaška kreditna banka ter še vrsta podjetij in osebnosti iz Benečije in bližnje okolice.

Prisotnim so prireditelji razdelili tudi brošuro, v kateri so objavili nekatere prispevke.

ZIVA GRUDEN

BOBBYJEVE MUHE

Svetovni prvak v šahu Bobby Fisher je že spet v ospredju pozornosti svetovnega javnega menja. Tudi tokrat ni vzdul zanimanja za svojo pridnost in briljantno igranje, pač pa za muhavostjo in izsiljevanjem svetovne šahovske zveze.

Mladi ameriški veleojster je sporočil, da se bo odpovedal naslovu svetovnega prvaka, če zveza ne bo prebrskala komaj doobrenega pravilnika o dobojnih za svetovni naslov. Zveza je omejila na 36 partij doboj za naslov, zmaga pa pritiče tistemu, ki prvi osvoji deset srečanj.

Bobbyju omejitve partij ne gre v račun, ker trdi, da bi, kdor si je pridobil majhno prednost, igral le na remi in s tem osvojil naslov prvaka z medlo in nezanimivostjo igranja.

Izpad ameriškega veleojstra je dal povod za ostro polemiko, v kateri so na eni strani ameriški predstavniki, ki brezpozorno podpirajo muhavega zvezdnika, na drugi pa zastopniki vseh ostalih držav, ki nečesto podlež grobemu isiljenju. Ameriški delegati skušajo prikazati Fisherjevo sklep kot posledico njegove ljubaznosti do šaha, do lepe in napačne igre. Tisti pa, ki niso pozabili na Bobbyjevo muhe ob priliki doboja za svetovni naslov s sovjetskimi veleojstrom Spasskim, so pa prepričani, da je ameriškem veleojstru bolj malo do lepe in zanimive igre, pač pa da mu gre bolj za njegov žep. S tem, da postavlja svoje pogoje in isiljuje zvezo, dviga svojo kocičijo, ki že itak ni naka, na trzišču podobno kot delajo film ski in drugi psevdoumetniki.

na padovski MSI.